

Çorlu İlçesi Sosyo-Ekonomik Yapısı
Gülizar TANRIDAĞ
Yüksek Lisans Tezi
İşletme Anabilim Dalı
Danışman: Prof. Dr. Ahmet KUBAŞ

2016

T.C.
NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İŞLETME ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

ÇORLU İLÇESİ SOSYO-EKONOMİK YAPISI

Gülizar TANRIDAĞ

İŞLETME ANABİLİM DALI

DANIŞMAN: PROF. DR. AHMET KUBAŞ

TEKİRDAĞ-2016

Her hakkı saklıdır

T.C.
NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İŞLETME ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

Gülizar TANRIDAĞ tarafından hazırlanan "ÇORLU İLÇESİ SOSYO-EKONOMİK YAPISI" konulu YÜKSEK LİSANS Tezinin Sınavı, Namık Kemal Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği uyarınca 12.07.2016 günü saat 13.30'da yapılmış olup, tezin Kabul Edilmesine OYBİRLİĞİ / GYÇOKLUĞU ile karar verilmiştir.

JÜRİ ÜYELERİ	KANAAT	İMZA
Prof. Dr. Ahmet KUBAS	Bararılı	
Doc. Dr. S. Ahmet MENTES	Bararılı	
Yrd. Doc. Dr. M. Sabri TOPAL	Bararılı	

ÖZET

Ülkemizde gelişen içgöç olgusunun sebepleri ele alındığında, göç edenlerin maddi imkânsızlıklardan dolayı göç ettikleri, diğer bir ifade ile çekici nedenler arasında yer alan gelir faktörlerinin göç eylemlerini en çok etkileyen etken olduğu kabul edilmektedir. Çorlu'daki sanayi ve endüstri sektörlerinin hızla büyümesi iş gücü taleplerini doğurmaktadır. Türkiye 'de sanayileşme, kentlere hareketin temel sebebi olmamakla beraber göçlerin yönlerini de belirlemektedir. Göç hareketlerinin yönü, iş imkânlarının ve iş çeşitliliğinin fazla olduğu bölge ya da illere doğru olmaktadır. Göçerlerin göç edecekleri illeri tercih ederken, onlara yardımcı olacak tanıdıklarının olduğu yerleri tercih etmektedirler.

Yerleşim birimleri, toplumsal düzeydeki sosyo-ekonomik gelişmelerin izlenmesine imkân vermektedir. Bundan dolayı da illerin sosyal-ekonomik yapılarının bilimsel yönden ele alınması zorunluluk oluşturmaktadır. Tekirdağ ili Çorlu ilçesinin sosyo-ekonomik yapısının incelenmesi ve değerlendirilmesi amacıyla hazırlanan bu çalışmada, ilçenin mevcut sosyo-ekonomik yapısı ortaya koyulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Tekirdağ, Çorlu, Sosyal Yapı, Ekonomik Yapı, Kalkınma

ABSTRACT

When one considers the reasons behind internal migration in our country, it is revealed that people migrate because of their financial situation. In other words, it is accepted that, within a range of influential reasons, income factors are the most important agents affecting immigration activities. The rapid growth of industry in Çorlu makes huge labour demands. Industrialization in Turkey is not the main reason for immigration to cities, but it determines the direction of immigration. The direction of immigration activities is towards cities and regions with employment opportunities and employment variety. When immigrants decide on the cities to which they will immigrate, they prefer places where their relatives are living.

Specific locations make it possible to observe socioeconomic developments at the society level. For that reason, it is necessary to take into consideration the cities' socioeconomic structures from a scientific perspective. In this study, the aim was to investigate and evaluate the socioeconomic structure of Çorlu in the district of Tekirdağ. The socioeconomic structure of the district is therefore demonstrated in the study.

Keywords: Tekirdağ, Çorlu, social structure, economic structure, development

ÖNSÖZ

Namık Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı'nda Yüksek Lisans tezi olarak yaptığım çalışmada Çorlu İlçesinin Sosyo-Ekonomik Yapısı üzerinde durulmuştur. Çalışmanın hazırlanması ile ilçenin önemli bir eksikliği tamamlanacaktır. Çalışma, Tekirdağ ili Çorlu ilçesinde bundan sonra yapılacak çalışmalara da katkı sağlayacaktır.

Araştırmada ele aldığım konular arasında Çorlu ilçesinin kurulması, ilçenin tarihi, ilçenin nüfus özellikleri, ilçenin başlıca ekonomik fonksiyonları yer almaktadır.

Tez konusunun seçiminde ve çalışmalarım esnasında bana yardımcı olan, danışman hocam Sayın Prof. Dr. Ahmet KUBAŞ'a teşekkür ederim. Ayrıca çalışmalarımda her zaman yanımda olan, maddi ve manevi desteklerini benden esirgemeyen aileme teşekkürlerimi ve saygılarımı sunarım.

Gülizar TANRIDAĞ

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	V
ABSTRACT.....	VI
ÖNSÖZ.....	VII
İÇİNDEKİLER.....	VIII
TABLolar LİSTESİ.....	XI
GRAFİKLER LİSTESİ.....	XIII
HARİTALAR LİSTESİ.....	XIV
FOTOĞRAFLAR LİSTESİ.....	XV
KISALTMALAR LİSTESİ.....	XVI
GİRİŞ.....	1
I. BÖLÜM.....	3
A. TEKİRDAĞ İLİ ÇORLU İLÇESİNİN SOSYAL YAPISI.....	3
1. Çorlu İlçesinin Genel Tanıtımı.....	3
a. Tarihi Gelişim.....	3
b. Demografik Yapı.....	7
c. Coğrafi Yapı.....	8
d. İklim Yapısı.....	11
e. Hidrografya.....	12
f. Yeraltı Zenginlikleri.....	13
g. Rüzgâr.....	13
h. Deprem.....	14
i. Afet Durumu.....	15
j. Toprak Yapısı ve Kabiliyeti.....	16
k. Yağış.....	16
l. Su Durumu.....	17
m. Yeraltı Su Kirliliği.....	18
n. Hava Kirliliği.....	19
2. Sosyal Yapının Göstergeleri.....	19
3. Nüfus.....	20

a. Nüfus Miktarı ve İlçe Bazında Dağılım.....	22
b. Nüfus Artış Hızı.....	25
c. Nüfusun Cinsiyete Göre Dağılımı.....	26
d. Nüfus Yoğunluğu.....	27
e. Nüfusun Yaş Gruplarına Göre Dağılımı.....	29
4. İstihdam ve İşsizlik.....	30
a. İstihdam ve İşsizlik Oranlarının İncelenmesi.....	30
b. İşsizlik.....	34
c. İş Gücü.....	35
d. Göç Miktarları ve Oranları.....	37
5. Eğitim-Öğretim.....	38
a. Eğitim Hizmetleri.....	38
b. Yükseköğretim.....	41
c. Kültürel Altyapı.....	42
6. Sağlık.....	43
a. Sağlık Hizmetleri ve Dağılım.....	43
II. BÖLÜM.....	45
A. ÇORLU İLÇESİNİN EKONOMİK YAPISI.....	45
1. Ekonomik Yapının İncelenmesi.....	45
2. Tarım Sektörü.....	45
a. Tarım ve Hayvancılık.....	45
b. Ormancılık.....	49
3. Sanayi Sektörü.....	49
4. Ekonomi.....	52
5. Ticaret.....	54
6. Kurulan ve Kapanan Şirketler.....	56
7. Hizmetler Sektörü.....	59
a. Turizm.....	59
b. Eğlence Mekanları.....	60
c. İnanç.....	60
d. Ulaştırma.....	61
(1). Kent İçi ve Kent Dışı Ulaşım Bağlantıları ve Uzaklıkları.....	61

(2). Karayolu Ulaşımı.....	62
(3). Demiryolu.....	64
(4). Denizyolu Ulaşımı.....	65
(5). Hava Yolu Ulaşımı.....	67
III. BÖLÜM.....	71
A. SONUÇ ve ÖNERİLER.....	71
B. KAYNAKLAR.....	73
C. ÖZGEÇMİŞ.....	80

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1.1. Demografik Yapı.....	8
Tablo 1.2. Çorlu için Ortalama Aylık Kapalı-Açık-Bulutlu Gün Sayıları ve Grafiği.....	12
Tablo 1.3. Çorlu İlçesi Yıllara Göre Nüfus Bilgileri Tablosu.....	21
Tablo 1.4. Türkiye ve Tekirdağ'ın Yıllara Göre Nüfus Sayımı.....	23
Tablo 1.5. Tekirdağ'ın İlçelerinin Yıllara Göre Nüfus Sayımı.....	24
Tablo 1.6. Türkiye, Tekirdağ ve Çorlu'nun Yıllık Nüfus Artış Hızı.....	25
Tablo 1.7. 2014 yılı Çorlu Nüfusunun cinsiyet dağılımı.....	27
Tablo 1.8. Türkiye, Tekirdağ ve Çorlu'nun Nüfus Yoğunluğu.....	28
Tablo 1.9. Tekirdağ İlindeki 2013-2014 Döneminde Çalışan Sayıları.....	31
Tablo 1.10. Tekirdağ İlinde Sigortalı Olarak İstihdam Edilenlerin Sek. Göre Dağ.....	32
Tablo 1.11. İlçe bazlı olarak sanayi ve hizmetler sektöründeki İşçi sayıları.....	33
Tablo 1.12. 2012 yılı İşgücü Göstergeleri.....	35
Tablo 1.13. Tekirdağ İlinin İşgücü Göstergeleri.....	36
Tablo 1.14. Tekirdağ 2011 Yılı Ekonomik Faaliyetlerine Göre İstihdam Edilenler.....	37
Tablo 1.15. 2008-2010 Dönemi Tekirdağ'ın Ayrıntılı Göç Miktarları.....	37
Tablo 1.16. Çorlu ilçesinin yıllara göre okuma-yazma oranları.....	39
Tablo 1.17. Çorlu'daki Eğitim Kurumları.....	40
Tablo 1.18. Çorlu İlçesindeki kamu ve özel hastanelere ait yatak sayıları.....	44
Tablo 2.1. Tekirdağ İlinin Arazi Dağılımı.....	46
Tablo 2.2. Tekirdağ'da İşlenen Tarım Alanlarının Dağılımı.....	46
Tablo 2.3. 2013 Yılı Tekirdağ İli Tarımsal Gayri Safi Üretim Değerleri.....	47
Tablo 2.4. Çorlu İlçesi Tarım Alanlarının Kullanımı.....	48
Tablo 2.5. Çorlu'da Mevcut Sanayi Sektörleri ve Dağılımı.....	50
Tablo 2.6. Ülkemizdeki en büyük 500 şirketin içinde Tekirdağ 'da faaliyet gösteren şirketlerin sayıları.....	51
Tablo 2.7. Tekirdağ'daki Organize Sanayi Bölgeleri.....	52
Tablo 2.8. İller arası Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Endeksi.....	54
Tablo 2.9. Tekirdağ İlinin İhracat Değerleri.....	55
Tablo 2.10. Kurulan ve Kapanan Şirketlerin İstatistikleri.....	56

Tablo 2.11. 2013 ve 2014 Yılında Kurulan ve Kapanan Şirketlerin Sayıları.....	57
Tablo 2.12. 2013 ve 2014 Yılında Kurulan ve Kapanan Şirketlerin Dağılımı.....	57
Tablo 2.13. 2014 yılında Çorlu Ticaret ve Sanayi Odasına Kayıtlı Olan Üye Sayıları...58	
Tablo 2.14. 2013 Yılı Çorlu Ticaret ve Sanayi Odasına kayıtlı olan sanayi kuruluşlarının sektörlere göre dağılımları.....	59
Tablo 2.15. 2012 Yılındaki Otoyollarda Gerçekleşen Yıllık Ortalama Günlük Trafik Değerleri	63
Tablo 2.16. Yol güzergahlarındaki toplam taşıt sayıları.....	63
Tablo 2.17. 2012 Yılında Tekirdağ İli Liman Tesislerinde İşlem Gören Gemiler, İşlem Yapılan Yük ve Konteynır sayıları.....	66
Tablo 2.18. 2015 Yılı Çorlu Hava Limanının Diğer Hava Limanları Arasındaki Yeri..68	
Tablo 2.19. Türkiye’de Uçak İniş ve Kalkışların En Fazla Olduğu İlk On Havalimanı..69	
Tablo 2.20. Türkiye’deki Hava Limanları İle Çorlu Hava Limanı’na Gelen Uçak Adedi ve Yıl Bazında Artış Oranları.....	70

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik 1.1. Çorlu 'da Yağışın Mevsimlere Göre Dağılışı.....	17
Grafik 1.2. 2014 Yılı Tekirdağ İl Nüfusunun Görünümü.....	26
Grafik 1.3. Yaş Grubuna Göre Tekirdağ İl Nüfusu.....	29
Grafik 1.4. Tekirdağ İli İşgücü Göstergeleri.....	34
Grafik 1.5. Çorlu'daki Eğitim Kurumları.....	41

HARİTALAR LİSTESİ

Harita 1.1. Tekirdağ İli'nin konumu.....	9
Harita 1.2. Çorlu ilçesi konum haritası.....	10
Harita 1.3. Çorlu ilçesi deprem haritası.....	15
Harita 2.1. Ulaşım Haritası	62
Harita 2.2. Türkiye Demiryolu Hatları.....	64
Harita 2.3. Tekirdağ Demiryolu Hatları.....	65

FOTOĞRAF LİSTESİ

Fotoğraf 2.1. Tekirdağ Çorlu Havalimanı.....67

KISALTMALAR LİSTESİ

- ADNKS : Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi
SGK : Sosyal Güvenlik Kurumu
İŞKUR : Türkiye İş Kurumu
DPT : Devlet Planlama Teşkilatı
TOBB : Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

GİRİŞ

Elverişli doğal yapısının yanında, iş olanakları, güçlü ulaşım bağlantılarıyla önemli sanayisi ve stratejik önemi ile Tekirdağ ilinin en büyük ilçesi olan Çorlu, Türkiye'nin de en önemli ve gelişmiş ilçelerinden birisi olmaktadır (Gören, 2015).

Sosyal ve ekonomik faaliyetler, insanoğlunun temel toplumsal faaliyetlerini oluşturmaktadır. Toplumsal bir varlık olan insanoğlunun hayatını devam ettirebilme çabasının bir sonucu olarak, tarımsal faaliyetler doğmuş ve gelişmiş; bunun sonucunda gelişen ilişkiler ise daha başka ekonomik ve kültürel faaliyetlere neden olmuştur. Bu faaliyetler zamanla ticaret ve sanayinin, insan hayatına girmesine neden olurken, bir taraftan da sosyal hayat gelişme göstermiştir. İnsanların hayatlarını sağlıklı bir şekilde sürdürmesine yönelik olan bu faaliyetler, beşeri coğrafya içinde bir araştırma alanı oluşturmuştur.

Yeryüzünde şehirlerin kurulup gelişmesi, yerleşik hayatla birlikte üretim faaliyetlerinde artışlar görülmüştür. Zaman içinde üretilen ürünlerin ihtiyaçtan fazla olanlarının, ihtiyacı olanlara satılmasıyla birlikte ticaret gelişmiş ve daha sonrada bu olaylar sanayinin doğup gelişmesine neden olmuştur. Böylece, önce şehirler kurulup gelişmiş ve daha sonrada kulan bu şehirler dünyanın önemli merkezlerini oluşturmuştur. Zamanla bu önemli merkezler gelişerek günümüzdeki büyükşehirleri oluşturmuştur (Özsen, 2008).

1940'lı yıllarda önemini arttırmaya başlamış olan bölgesel kalkınma kavramını, ulusal düzeyde girişilen kalkınma çalışmalarıyla bölgesel birimlere indirgenmesi şeklinde tanımlanması mümkün olmaktadır. Bölgesel kalkınmanın amacı, diğer bölgelerle arasında görülen farklılıkların ortadan kaldırılmasıdır. Bölgesel kalkınma çabaları, bölgesel politika ve bölgesel planlama aracılığı ile bölgeler arasında görülen tutarsızlıkların giderilmesini amaçlanmaktadır.

Ülkelerin kalkınma çabaları önünde önemli bir engel halini alan bölgeler arasındaki gelişme farklarının azaltılması yönündeki çalışmalar, ekonominin yeni bir alt kolunun yani Bölgesel Ekonominin doğmasına ve gelişmesine neden olmuştur.

Türkiye 'de bölgesel düzensizlikleri azaltmak için 1960 'lı yıllardan bu yana kalkınma planları hazırlanmaktadır. Günümüze kadar uygulanmakta olan kalkınma planları, yeterli finans kaynaklarının olmaması, ulusal siyasetteki yaşanan belirsizlikler, kalkınma planlarının yalnızca ekonomik olarak algılanması, kültürel ve çevre boyutlarının ihmal edilmesi gibi nedenlerden dolayı istenen sonuçları verememektedir. Ülkemizin kalkınmasında bölgesel potansiyellerin iyi şekilde değerlendirilerek, var olan kaynakların düzenli ve verimli bir şekilde kullanılması oldukça fazla önem taşımaktadır. Söz konusu durumun gerçekleşebilmesi için, bölgelerin mevcut potansiyellerinin ortaya koyulması, gelişme imkân ve kabiliyetlerinin belirlenmesi ve geleceğe yönelik yapılması planlanan yeni yatırımların ve stratejilerin oluşturulması gerekmektedir.

Yapılan bu çalışmanın temel amacı, Tekirdağ İlinin Çorlu İlçesinin sosyal ve ekonomik yapısı ile gelişme potansiyelini ortaya koymaktır.

1. BÖLÜM

A. TEKİRDAĞ İLİ ÇORLU İLÇESİNİN SOSYAL YAPISI

Bir ilçenin sosyal yapısı içerisinde özellikle de şehir hayatını şekillendiren ana unsurlardan biri, o ilçenin nüfus yapısı ile sosyal göstergelerdeki gelişmelerdir. Bu bağlamda bu çalışma ile, Çorlu ilçesinin sosyal yapısının Türkiye geneli içindeki durumu ortaya konulmaya çalışılacaktır.

1. Çorlu İlçesinin Genel Tanıtımı

a. Tarihi Gelişim

Çorlu ilçesi, Trakya'nın merkezinde yer almakta olup, plato yüzeyinin üzerindeki düzlük alanda yer almaktadır. İlçe, ilk çağda yaşayan insanların aramış olduğu tüm coğrafi özelliklere sahip olduğundan, buraya göçler yapılmış ve bu alanlar tarıma açılmıştır. Çorlu'nun adı ile ilgili çok farklı ifadelerde kullanılmaktadır. Eski atlaslarda ilçenin adı Tzurulum, Tzarylus, Tzurulus, Tschurla, Tzurule, Tziraltum şeklindedir. Bizans dönemlerinde ilçede yapılan peynir çok meşhur olduğundan, Peynir Kasabası anlamına gelen Tribiton adı verilmiştir. Bazı kaynaklarda ise Sirello ismine de rastlanılmaktadır. Çorlu isminin halk arasındaki kullanımında, çorak, verimsiz, işe yaramaz anlamlarındaki Çur veya Çor'dan geldiği, ilçenin Türk'ler tarafından alınması sırasında karşılaşılan zorluklardan dolayı zor kelimesine benzetme yapılmış ve Çor'dan kaynaklandığı ifade edilmektedir. Roma döneminde Trakya bölgesinde o dönem Cohors III. Lucensum adını taşıyan bir askeri birliğin ilçede olduğu ve bu birlik tamamen savaşçı askerlerden oluşmaktadır. Romalılar, buradaki savaşçı birliklerden yararlanmış ve onlara Cohors Kıtalarında görevler vermişlerdir. Marmara Ereğlisi 'nin doğu kısmında Kamara dere'de kazı çalışmalarında elde edilen tarihi belge 'de, Çorlu ilçesi hakkında, en eski bilgiler yer almaktadır. Kamara dere'deki mezar kitabesinde ise, Burada iki defa, Çorlu-Tzoulos

idarecisi olarak görev yapmış Sisinis'e gömülüdür, şeklinde bir kayıt bulunmaktadır. Sisinis'in 814 yılında öldüğü göz önüne alındığında, belgenin Bizans dönemine ait olduğu açık bir şekilde anlaşılmaktadır. Sisinis isimli kişinin Çorlu Kasabasında Curator Civitatis unvanı ile idarecilik yaptığı ve bu görevde de başarılı olduğu için, aynı göreve iki defa ataması yapılmıştır. Çorlu'nun ismi ile ilgili olan Curator kelimesinin anlamı, hem Latin hem de Grek alfabesinde özen gösteren, dikkat eden şeklindedir. Curator, Belediye Başkanı olan kişinin unvanıdır. 2. Yüzyılın sonlarında bu unvan, Roma eyaletlerinin şehirlerini yöneten Belediye Başkanlıklarına verilerek kullanılmaya başlanmıştır.

Geniş bir alana yayılmış olan Bizans İmparatorluğunda, sınırları korumak amacıyla devamlı sınır muhafızları hazır bulunmaktaydı. Sınırdaki güvenlik unsurları, dikkatli bir şekilde savaşçı ve cesur uluslardan seçilmekteydi. Kamara Dere 'de mezarı bulunmuş olan Sisinis'in yaşadığı dönemde Trakya, Bulgar Kralı Kurum 'un askeri tehdidi altında kalmıştır.

Çorlu ilçesinin adının 9. Yüzyılın başlarında şekillendiği muhtemel bir düşüncedir. Çur veya Çor terimi, önceki dönemlerde Türk boylarında yüksek rütbeli veya unvanlı anlamalarına gelmekteydi. Sisinis kelimesi de Bizans donanmasında yardımcı birlikler olarak bulunan Hun'ların veya Alan'ların komutanlarına verilen unvanlar olduğu bilinmektedir. Gerek Sisinis, gerekse Çor, Bizans kültürü etkisi ile değişerek, Sisinis görevli memurun, Çor ise görevin yapıldığı sınır kalesinin ismi olarak kullanılmaya başlanmıştır. Böylece Çur veya Çor'dan, Çorlu ilçesinin ismi çıkmıştır.

Bölgede yapılan çalışmalarda, tarih öncesi dönemlere ait bulguların elde edilmiş olması, bölge tarihinin ilk Tunç Çağına kadar götürdüğü görülmektedir. Bilinen en eski ismi Tzirallum olan Çorlu ilçesi, M.Ö. 1000 yıllarında Trako-Frigler' in kurmuş olduğu koloni kentlerden birisidir. Tarihin farklı dönemlerinde Pers-Frig-

Makedonya-Yunan-İskit-Roma ve Bizans istilalarına uğramıştır. Zaman zaman Avar, Hun ve Peçenek istilalarına da maruz kalınmıştır.

Orta çağ döneminde Bizans İmparatorluğunu korumak amacıyla kullanılan Tzirallum kale kentin bulunması, İstanbul yol güzergahı üzerinde yer alan Çorlu ilçesine askeri yönden önem kazandırmıştır. Osmanlı döneminde ise, Anadolu'dan Rumeli sınırlarına kadar ana yol üzerinde uzanan konaklama yerlerinden dolayı önemli tarihi olaylara da tanıklık etmiştir. Çorlu ilçesi, 1357 yılında I. Murat tarafından fet edilmiş ve Osmanlı topraklarına kazandırılmıştır. Orhan Gazi ve Süleyman Paşa'nın ölümü üzerine, ilçe tekrar Bizans egemenliğine girmiş, 1361 tarihinde ise kesin olarak Osmanlı'nın kontrolüne geçmiştir. I. Murat'ın emri ile Trakya'daki diğer Bizans şehirlerine de ibret olması amacıyla ilçeyi savunan Bizanslılar ağır şekilde cezalandırılmış ve kale duvarları da yıkılmıştır. Böylece de Tzirallum'un askeri yönden önemi kalmamıştır. Yapılan bu sert tutum, etkisini hemen göstermiş ve Trakya'nın fet edilmesi kolaylaşmıştır.

Çorlu ilçesinde, Osmanlı döneminde ilk defa II. Beyazıt 'la oğlu şehzade Selim, (Yavuz sultan Selim) arasında geçen baba ile oğul savaşında adını duyurarak ünlenmiştir. Şehzade Selim ile babası II. Beyazıt, Çorlu ilçesinin yakınlarında bulunan Uğraş dere' de karşılaşmışlar ve Şehzade Selim babasına yenik düşmüştür. 1512 yılında tahtını oğlu Şehzade Selim 'e bırakmıştır. Tahtını oğlu Şehzade Selim 'e bırakan II. Beyazıt, Dimetoka Sarayına giderken, Çorlu Konağına konaklamış ve burada da vefat etmiştir. Daha sonraki yıllarda, Yavuz Sultan Selim 'de İstanbul'dan Edirne 'ye giderken 1520 yılında babasının vefat ettiği aynı topraklarda vefat etmiştir. Bu suretle II. Bayazıt Dimetoka'ya, Yuvuz Sultan Selim ise Edirne' ye varamadan vefat etmişlerdir. 1830 yılında Rumeli Beylerbeyliği kaldırılmış olup, Edirne vilayeti kurulunca, bu vilayetin Tekirdağ Sancağına bağlanmıştır. 1870 de vilayetler örgütünün ıslahı sırasında çorlu durumunu olduğu gibi muhafaza etmiştir. İlçe, 1876 yılında, Rus saldırılarına direnememiş geçici olarak Rusların egemenliğine girmiştir. 1912-1913 yıllarında yapılan Balkan Savaşlarının birinci kısmında

Osmanlı'nın Doğu Ordusu Kumandanlığının Karargâhı Çorlu ilçe sınırları içinde kurulmuştur. 1912 yılında yapılan savaşların ardından ilçe Bulgar'ların eline geçmiştir.

Balkan Savaşlarının ikinci kısmında, Edirne yönünde ilerleyen Türk Ordusunun taarruzuyla 1913 yılında ilçe düşman işgalinden kurtarılmıştır. Kurtuluş Savaşında ise Çorlu, 1920 yılında yapılan saldırılarda Yunan kuvvetlerinin eline geçmiştir. 1918 yılından beri aktif olarak faaliyet gösteren ve Trakya bölgesinin kurtuluşunda önemli rol oynayan Trakya ve Paşaeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyetinin kurduğu çeteler, ilçenin muhafazası için düzenli ordu gelene kadar mücadele vermişlerdir. 1922 yılında ilçeye ulaşan düzenli ordu tarafından kesin olarak düşman işgalinden kurtarılmıştır. Çorlu ilçesi, II. Dünya savaşından bu yana halen savunma açısından önemli bir askeri birlik olma özelliğini devam ettirmektedir (http://www.corlu.gov.tr/default_B0.aspx?content=1015, 2016).

Tekirdağ İli coğrafi konumundan dolayı stratejik önem taşıyan, Anadolu ile Balkanlar arasında köprü vazifesi görmesi ve İstanbul'a olan yakınlığı, Tekirdağ 'ı İstanbul tarihine sıkı sıkıya bağlamıştır. İstanbul 'un zaman zaman saldırıya uğramasının etkileri hissedilmiş olup, toprakların da verimli olması birçok kavimin hâkimiyetinde kalmasına sebep olmuştur.

24 Aralık 1840 yılında Büyük Vatan Şairi Namık Kemal 'in Tekirdağ ilinde doğması, Çanakkale'de önemli görevler üstlenen 19. Tümenin Mustafa Kemal'in de önderliğinde Tekirdağ'da hazırlanmış olması, 23 Ağustos 1928 'de Atatürk'ün Harf İnkılabı sebebiyle Tekirdağ 'a gelmesi ve Başöğretmen olarak ilk dersi Tekirdağ ilin de vermesi gibi olaylar bu ili önemli kılmaktadır (Tekirdağ Ekonomisindeki Gelişmeler Araştırma Raporu, 2015).

Çorlu, Trakya’ da hammaddeleri tarım ve hayvan ürünlerine bağlı olan deri, un, ayçiçeği yağı tesisleri ile tuğla ve taş ocakları çok öncelere giden sanayi kollarının bulunduğu önemli alanlardır (Dağlı, 2010).

b. Demografik Yapı

1965 yılından 2013 yılına kadar olan dönemlerde Türkiye nüfusu yaklaşık olarak % 130 artış göstermesine rağmen, Tekirdağ ilinin nüfusu yaklaşık olarak 3 katına çıkarak 287.331 kişiden, 874.475 kişiye yükselmiştir (http://www.tuik.gov.tr/PreTablo.do?alt_id=1047, 2016). 1965 yılında, Trakya Bölgesi nüfusu illere göre dağıldığında, il başına % 30 - 36 arasında değişkenlik gösterirken, daha sonraki yıllarda Tekirdağ’ın Trakya Bölgesi nüfusundaki payı sürekli olarak artış göstermiştir. 2013 yılı itibariyle Tekirdağ, Trakya bölgesi nüfusunun %54,2 ‘sine ulaşmıştır (Yılmaz vd., 2014).

Tekirdağ ili, merkez ilçeler ile birlikte toplamda 11 ilçeden oluşmaktadır. Bu ilçelerin 8 tanesi (Çerkezköy, Çorlu, Hayrabolu, Malkara, Marmara Ereğlisi, Muratlı, Saray, Şarköy) ilk kurulan ilçeler olup, diğer 3 ilçe ise (Süleyman paşa Merkez, Kapaklı, Ergene) 2012 yılında kurulmuştur. Tablo 1.1. ‘de Trakya bölgesinin demografik yapı görülmektedir.

Tablo 1.1. Demografik Yapı

	Türkiye	Trakya Bölgesi	Tekirdağ	Edirne	Kırklareli
1965	31.391.421	849.001	287.381	303.234	258.386
1980	44.736.957	1.007.436	360.742	363.286	283.408
1990	56.473.035	1.182.953	468.842	404.599	309.512
2000	67.803.927	1.354.658	623 591	402 606	328 461
2007	70.586.256	1.458.114	728 396	396 462	333 256
2008	71.517.100	1.502.358	770 772	394 644	336 942
2009	72.561.312	1.511.952	783 310	395 463	333 179
2010	73.722.988	1.521.328	798.109	390.428	332.791
2011	74.724.269	1.569.388	829.873	399.316	340.199
2012	75.627.384	1.593.247	852.321	399.708	341.218
2013	76.667.864	1.613.616	874.475	398.582	340.559

Kaynak: <http://www.tuik.gov.tr/UstMenu.do?metod=istgosterge>, 2016

c. Coğrafi Yapı

Çorlu, Türkiye'nin kuzeybatısında, Trakya Bölgesinde bulunmakta olup, idari olarak da Tekirdağ iline bağlı bir ilçedir (Haraç, 2015). Çorlu ilçesi, Trakya'nın merkezi kesimlerinde, plato yüzeyinin üzerindeki düzlük alanda bulunmaktadır (Özdemir, 2006). Konum olarak Türkiye'nin kuzeybatı (Trakya) bölgesinde olup, 41 derece 07 dakika 30 saniye doğu boylamı ile 27 derece 45 dakika 00 saniye kuzey enlemi arasında yer almaktadır (Ünver, 2008).

Kırklareli ili, F-19 - c1, 1/25.000 ölçekli pafta da yer almaktadır. Çorlu'nun, denizden olan yüksekliği 150–180 m arasındadır. Çorlu, Ergene havzasında ve Trakya'nın merkezindedir. Doğuda, İstanbul'un Silivri ilçesi, Muratlı ilçesi ve

Lüleburgaz yer almaktadır. Güneyde, Marmara Denizi ve Marmara Ereğlisi ilçesine komşudur. Çorlu, Tekirdağ ilinde kapladığı alan bakımından dördüncü sırada yer almaktadır. Çorlu'nun yüzölçümü yaklaşık olarak 949 km² dir.

Tekirdağ ilinin 11 tane ilçesi bulunmaktadır. Bu ilçeler, Süleyman paşa, Çerkezköy, Çorlu, Ergene, Kapaklı, Saray, Muratlı, Hayrabolu, Şarköy, Malkara, Marmara Ereğlisi'dir (Şahin, 2014).

İlçe'nin rakımı 183 m dir. Yıldız Dağları'nın uzantısı halinde sokulan sırtlar, Çorlu'nun en yüksek kesimlerini oluşturmaktadır. Çorlu arazilerinin büyük bölümü Ergene havzası içinde yer almaktadır (<https://tr.wikipedia.org/wiki/%C3%87orlu>, 2016). Harita 1.1. 'de Tekirdağ İli'nin konumu, Harita 1.2. 'de Çorlu ilçesinin konum haritası görülmektedir.

Harita 2.1. Tekirdağ ili' nin konumu

Kaynak: http://4.bp.blogspot.com/-qpRdzs8p_o4/U_uwd7gOeFI/AAAAAAAAATmI/CoPTIZLTH58/s1600/tekirdag_turkiye_haritasinda_yeri_nerede.jpg, 2016

Harita 1.2. Çorlu ilçesi konum haritası

Kaynak: Semra Çalışkan, *Çorlu ve Civarında Yetişen Bitkilerde Ağır Metal Konsantrasyonunun Belirlenmesi*, (Trakya Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi), Edirne 2007.

Konum olarak, Edirne ile İstanbul arasındaki Karayolu üzerine bulunan Çorlu, Tekirdağ 'a karayolu ile 39 km mesafede, İstanbul 'a 100 km mesafede, Edirne 'ye ise 120 km mesafededir. Başka illerden Çorlu ilçesine ulaşım, demiryolu ile, karayolu ile ya da ilçe merkezine 15 km uzaklıkta bulunan havalimanı aracılığı ile ulaşım rahatça sağlanabilmektedir.

Çorlu, yer altı suları bakımından oldukça zengin bir yapıya sahip olup, yer altı suları zenginliği bakımından Trakya'nın ikinci sırada gelmektedir. Muratlı İlçesi yakınlarında geçen Ergene çayı, Çorlu Deresi ile birleşip, Uzunköprü İlçesi civarlarında Meriç Nehrine dökülmektedir. Çorlu Deresi, Istranca dağlarından

beslenmekte olup, mevsimlik derelerin birçoğunu kendisine bağlamaktadır (Yılmaz vd., 2014).

d. İklim Yapısı

Çorlu ilçesi, iç kesimlerde yer almasından dolayı Trakya’ da en az yağış alan ilçelerdendir (Çalışkan, 2007). Yapı olarak, düzlük bir araziye sahip olup, topraklarını verimi oldukça zengindir. İlçede, karasal iklim görülmekte olup, yazları aylarında kurak ve sıcak, kışları aylarında ise yağışlı ve soğuk geçmektedir. İlçede görülen yıllık yağış miktarı 545 mm (kg/m²) olarak ölçülmektedir. Yağışların yaklaşık % 20 'si ilkbahar aylarında, % 10 'u Yaz aylarında, % 30 'u Sonbahar aylarında, % 40 'ı ise Kış aylarında görülmektedir. Kış aylarında kendisini hissettiren Karayel, soğuk hava dalgasını getirmek suretiyle kar yağışlarına sebep olmaktadır. Yıl içindeki sıcaklık ortalaması 12.6 °C, sıcaklığın en yüksek olduğu yerdeki ortalaması 18.2 °C, sıcaklığın en düşük olduğu yerdeki ortalaması ise 8.1 °C'dir. Çorlu, Karadeniz ile Akdeniz arasında yer aldığından dolayı, bu iklim bölgelerinin etkilerini taşımaktadır. Kuzey kısımlardan gelen soğuk hava kütleleri ile güneyden kısımlardan gelen, hava akımları bölge iklimi üzerinde etkilidir. Kent genelinde hakim olan rüzgarlar, kuzeydoğudan ve kuzeybatı esen rüzgarlardır (<http://corlu.bel.tr/upload/tr/dosya/dokumanyonetimi/164/15042015101005-1.pdf>, 2016). Tablo 1.2. Çorlu için Ortalama Aylık Kapalı – Açık – Bulutlu Gün Sayıları ve Grafiği verilmiştir.

Tablo 1.2. Çorlu için Ortalama Aylık Kapalı – Açık – Bulutlu Gün Sayıları ve Grafiği (2010)

	Ortalama Açık Günler Sayısı	Ortalama Bulutlu Günler Sayısı	Ortalama Kapalı Günler Sayısı
Ocak	4,3	14,4	12,3
Şubat	6,5	14,8	6,9
Mart	7,6	15,5	7,9
Nisan	7,5	17,2	5,3
Mayıs	13,0	16,0	2,0
Haziran	16,5	13,1	0,4
Temmuz	19,0	11,7	0,4
Ağustos	18,4	12,2	0,4
Eylül	12,5	15,8	1,7
Ekim	8,3	18,0	4,7
Kasım	5,8	15,4	8,8
Aralık	3,7	14,9	12,4
YILLIK	123,1	179,1	63,1

Kaynak: Bülent Baloğlu, *Trakya Bölgesinde Enerji Verimliliğine Yönelik Bina Tasarımı Çorlu Örneği*, (Namık Kemal Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi), Tekirdağ 2011.

e. Hidrografya

Çorlu, şehrinin nüvesi ve topraklarının büyük kısmı Ergene Havzası içerisinde yer almaktadır. Şehrin doğusuna doğru Yıldız Dağları'nın uzantısı durumundaki yükseltiler, Ergene ile Marmara arasında su bölümü çizgisini oluşturmaktadır. Bölgedeki akarsular, kabaca kuzey-güney doğrultusunda uzanarak ve dandritik bir akarsu ağı sistemi oluşturmaktadırlar. Akarsu vadileri arasında kalan kısımlar Çorlu'nun tepelik alanlarını oluşturur (Kahraman, 2013).

f. Yeraltı Zenginlikleri

Çorlu, yeraltı suları bakımından Trakya'nın ikinci büyük yerleşimidir (Çalışkan, 2007). Tekirdağ ilinin kullandığı su miktarı, toplam su miktarının % 42'sini oluşturmaktadır. Bu su miktarın % 61'inin (51.72 hm³/ yıl) Çorlu ilçesine ait olduğu bilinmektedir.

Kum ve çakıl bakımından Trakya bölgenin zengin yerinde bulunan Çorlu, Karatepe taş ocakları bölgenin en önemli beton, beton agregası ve asfalt mucuru üretimi yapılan alanıdır.

Yulaflı bölgesinde TPOAŞ 'in yaptığı sondaj çalışmaları bölgede doğalgaz kaynakları olduğu göstermektedir (http://corlu.bel.tr/upload/tr/dosya/dokuman_yonetimi/164/15042015101005-1.pdf, 2016).

g. Rüzgâr:

Rubinstain formülünün Çorlu Meteoroloji İstasyonu'nun yıllık ve aylık rüzgâr verilerine uygulanması neticesinde şu sonuçlar çıkmıştır: Yıllık verilere göre rüzgâr, Çorlu'da % 55,5 frekansla N 5,1° E'dan estiği görülmektedir. Aynı formül mevsimlik verilerine uygulandığında kışın rüzgârlar kuzeybatıdan gelirken, diğer bütün mevsimlerde rüzgâr kuzeydoğu istikametinden geldiği görülmektedir. Bu yön, Çorlu'nun sokak sistemiyle de uyumludur. Yollarda genellikle kuzey-güney istikametinde olduğundan şehrin havası gelen rüzgârla temizlenmektedir.

İlçeye, Kuzeydoğudan esen poyraz fazla yağış getirmemektedir. Çünkü Karadeniz'den gelen nemli hava nemin bir kısmını Yıldız (Istıranca) Dağları'nın kuzey yamaçlarında bırakmaktadır. Bunun yanında, güneyde Ganos dağlık kütlesi, Yıldız dağlarından daha alçak olduğundan dolayı güneybatıdan gelen nemli havanın içeriye girmesine müsaade edilmektedir. Böylece, güney sektörlü olan lodos ve kible

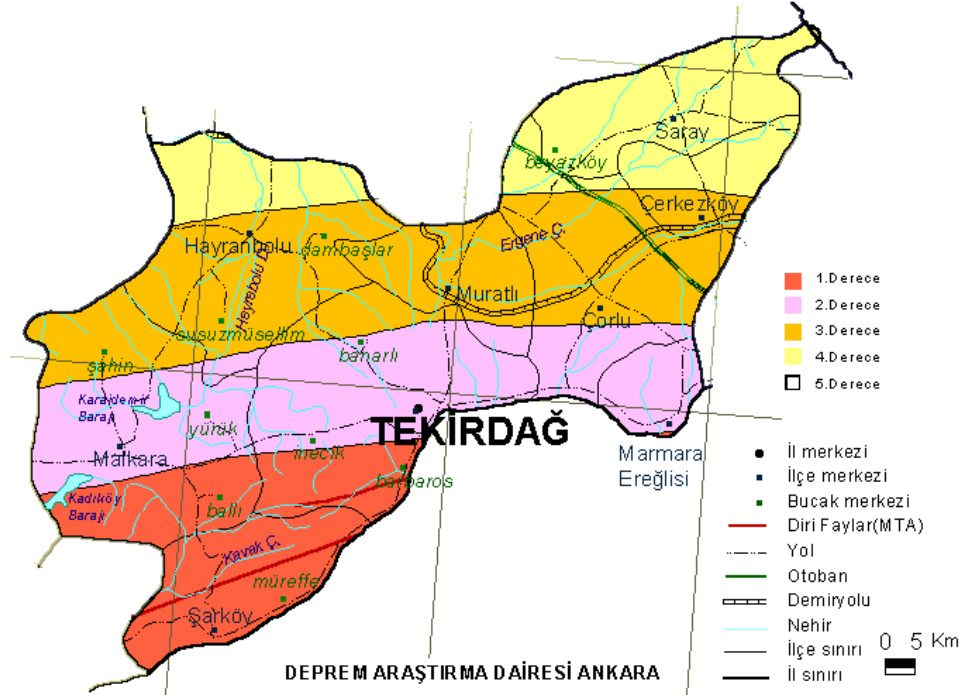
rüzgârları daha çok yağış getirmektedir. Çorluda, fırtına fazla oluşmamaktadır. Fakat olması durumunda da genellikle kışın gelen karayel ile oluşmaktadır (Kahraman, 2013).

h. Deprem

Saros-Gazi köy Fayı, yaklaşık olarak 50 km boyunca sağ yönlü doğrultu atımlı fay olup, Gölcük, Kavak, Yeniköy, Gazi köy, Yaya köy ve Güzel köy gibi yerleşim birimlerinden geçmektedir. Eski devirlerde bir çok depreme neden olmuş olan fay, son olarak da 1912 yılında 7.3 büyüklüğünde (magnitüd) depreme neden olduğu bilinmektedir.

Marmara Denizi'nin kuzeyinden, Şarköy - Mürefte - Güzelköy – Tekirdağ - M.Ereğlisi - Silivri açıklarından geçmektedir. Bu hat (Batı Marmara Fayı) ve güneyde İznik Gölü'nün güney kısmında Gemlik Körfezi'ne inen Gemlik Körfezi - Bandırma Körfezi- Erdek Körfezi boyunca yoğun olarak deprem etkinliği ve deprem kümelenmelerinin mevcut olduğu bu fayların önemli miktarda deprem ürettikleri tespitleri yapılmıştır (Kalafat, 2011). Harita 1.3. 'de Çorlu ilçesi deprem haritası görülmektedir.

Harita 1.3. Çorlu ilçesi deprem haritası

Kaynak: http://www.tekirdag.bel.tr/content/file/duyuru/1420562288_tekirda_deprem_blgeleri_haritas_jpeg.bmp, 2016

i. Afet Durumu

Trakya Bölgesinde depremler en önemli afet riskini oluşturmaktadırlar. Kuzey Anadolu Fay Hattı üzerinde oluşan depremlerin batı yönüne doğru ilerlemesi, Marmara Denizi'nin alt kısmında bulunan faylarda bir kırılmayı olası hale getirmektedir. Bölgenin jeolojik yapısı ele alındığında, Ergene Havzasının kuzeyinde herhangi bir tektonik hattın bulunmadığı görülmektedir. Fakat güney bölümünün tektonik yönden etkinlik halinde olduğu gözlenmektedir (Tekirdağ Yatırım Destek ve Tanıtım Stratejisi, 2014).

j. Toprak Yapısı ve Kabiliyeti

Tekirdağ, Türkiye'deki ayçiçeği üretiminin, yıllara göre farklılık göstermekle beraber, ¼'ünü karşılamaktadır. Çorlu'daki ayçiçeği üretimi, bu kapasitenin %15'ini oluşturduğu bilinmektedir. İlçenin toplam arazinin yaklaşık olarak 94.000 hektar olduğu belirtilmektedir. Tarımsal arazinin, 647 650 dekarı, yani %98,9'u hububat ve ayçiçeği üretimlerinde kullanılmaktadır. Bunun dışında, ilçede yer yer sebze üretimi de yapılmaktadır (Çalışkan, 2007).

Trakya bölgesinde, orman toprağı ile karışık kırmızı kahverengi topraklar en yaygın olarak Çorlu ilçesinde bulunmaktadır. Oldukça verimli olan bu toprakların kalınlığı yer yer 30–40 cm 'yi bulmaktadır (<http://corlu.bel.tr/upload/tr/dosya/dokumanyonetimi/164/15042015101005-1.pdf>, 2016).

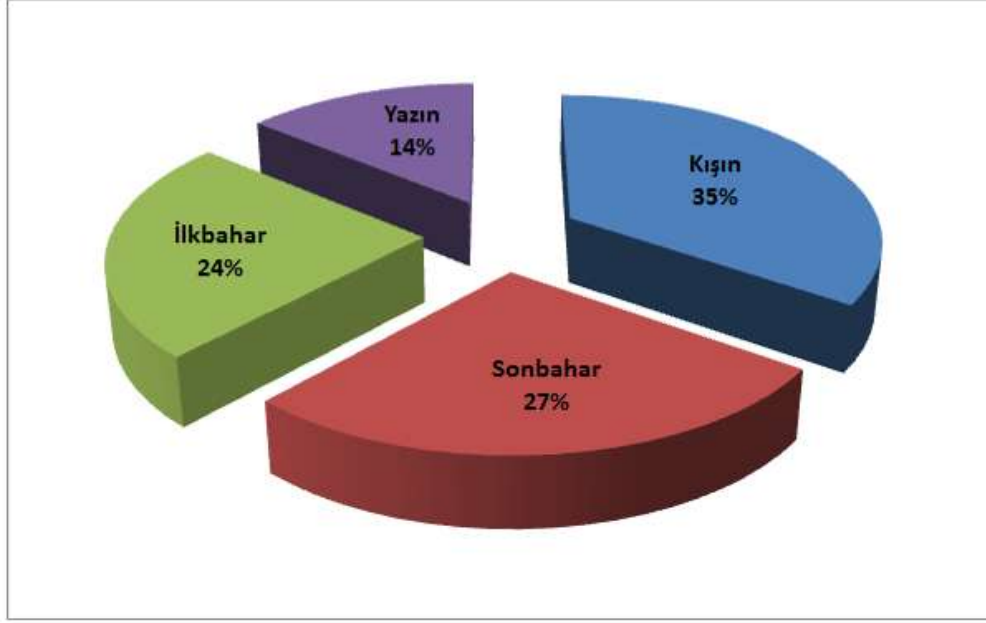
Çorlu ilçesinde en fazla, karışık kireçsiz kahverengi toprak ile orman toprakları yaygın bulunmaktadır. Kalınlığı yer yer 30-40 cm'yi bulmakta olan bu topraklar son derece verimlidirler. Kahverengi renkte olan orman toprakları, kireç olarak zengin ana madde üzerinde oluşmaktadır. Tarıma amacıyla ayrılmış alanların verimleri oldukça iyidir (Tosun, 2007).

k. Yağış

Çorlu' da yıllık yağış ortalaması 563,2 mm olarak ölçülmektedir. İlkbahar 136,1 mm, yazın 78,9 mm, sonbaharda 153 mm ve kışın 195,2 mm, yağış düşmektedir (Grafik 1.1.). Yağışlı geçen ortalama gün sayısı 126,4 gündür. Yağışlı günlerin %14 'ü yani 17,9 gün kar yağışlı geçmektedir. İlçede her dönem sağanak yağışlar görülmekte olup sağanaklı gün sayısı 170 gün olarak tespit edilmektedir. Bu sağanaklar, özellikle toprağın neme doyduğu zaman olan Ocak, Şubat, Mart aylarında gerçekleşmesi durumunda taşkınlara sebep olmaktadır. İlçe ilk kurulurken plato alanına kurulmuştur. Bunun en önemli sebebi ise güvenliğin rahat

sağlanabileceği hakim bir tepe olmasıdır. Konum olarak ilçenin hakim tepeye kurulmasıyla taşkınlara karşı önlem alınmış, aynı zamanda da taşkınların getirmiş olduğu çamurlara karşı da önlem alınmıştır (Kahraman, 2013).

Grafik 1.1. Çorlu 'da Yağışın Mevsimlere Göre Dağılışı

Kaynak: Mustafa Kahraman, *Çorlu Şehri'nin Beşeri ve İktisadi Coğrafya Açısından İncelenmesi*, (İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi), İstanbul 2013.

1. Su Durumu

Çorlu 'da, Kurt Deresi, Çorlu Deresi ve Sulu Dere gibi yüzeysel akış gösteren akarsular, Ergene formasyonu içerisinde, ortalama değeri 100 metre derinlikte artezyen yapabilecek şekilde zengin yeraltı su potansiyeli bulunmaktadır.

Çorlu Deresi, kentin gelişim sürecinde, önemli bir yer oluşturmaktadır. Yapılan çalışmalarda, DSİ' den alınmış kurum görüşleri ve Afet İşleri Bölge Müdürlüğü tarafından onaylanmış olan Jeolojik ve Jeoteknik Etüt Raporu' na göre,

derelerin bulunduğu kısımlar yerleşime uygun olmayan alanlar olarak tanımlanmaktadır.

İlçede, geçirgenliğe sahip olan toprak yapısı, yağmur suyu vb. gibi durumlarda, eğimin etkisi ile göl oluşumlarının önüne geçilmektedir. Ergene çayı ilçenin 12 km kuzeyinden geçmektedir. Bu çay, Ergene nehrinin bir kolunu oluşturmaktadır. Ergene nehri, Trakya'nın büyüklük bakımından en büyük akarsuyu olan Meriç Nehri'nin kolunu oluşturmakta ve ilçeden geçen Ergene çayını, Muratlıya yakın bir yerde Çorlu deresini de bünyesine katarak Meriç nehrine bağlanmaktadır (<http://corlu.bel.tr/upload/tr/dosya/dokumanyonetimi/164/15042015101005-1.pdf>, 2016).

m. Yeraltı Su Kirliliği

İlçesinin su ihtiyacı, kuyular vasıtasıyla yeraltı su kaynaklarından karşılanmaktadır. Fakat sanayileşmenin hızlı bir şekilde artmasıyla birlikte yeraltı su kaynakları ihtiyacının artmasından dolayı yer altı su kaynakları daha fazla kullanılmakta ve budum da yer altı kaynaklarımızın su seviyesinde azalmalara sebep olmaktadır. İlçedeki, özellikle de alt yapı kanalizasyon sistemlerinin eski olması, önemli sorunlar oluşturmaktadır. Bunların dışında, ilçenin çöp depolama alanı düzenli depolama tekniğine uygun olmaması sebebiyle, çöplerin sızıntı suları, yeraltı su kaynaklarımıza karışma riski bir tehdit olarak karşımıza çıkmaktadır. Sanayi kuruluşları, özellikle deri ve tekstil imalathaneleri oldukça fazla yeraltı suyu kullanmaktadırlar. 1969-2000 yılları arasında kuyu seviyelerinde 20,24 m'lik bir düşüş olduğu görülmüştür. Gerek yüzeysel, gerekse de yeraltı su kirliliği, sulanabilir tarım alanlarının sulanmasında da problemler oluşturmaktadır (Çalışkan, 2007).

n. Hava Kirliliği

Kış aylarında ilçedeki hava kirlilik oranı oldukça yüksek değerlere ulaşmaktadır. Tekirdağ İlinde yapılan SO₂ ve parçacık madde ölçümleri incelendiğinde SO₂ miktarının yüksek değerlerde olduğu görölmektedir (Çalışkan, 2007).

2. Sosyal Yapının Göstergeleri

Sosyal ve ekonomik faaliyetler, insanoğlunun en temel toplumsal faaliyetlerini oluşturmaktadır. Toplumun yapısı denilince, kültürel yapı özellikleri olarak nüfus (bileşimi, miktarı, dağılımı ve diğer nitelik ve nicelik yapılarıyla) ve sosyal tabakalaşmalar ilk olarak akla gelmektedir. Bunun dışında, fiziki yapı unsurları olarak yerleşme tarzı (büyük Şehir bölgeleri, Şehir ve köy) düşünölebilmektedir. Bir ülkeyi, başka bir ülke ile karşılaştırırken, ekonomik göstergelerin yanında sosyal göstergeleri de karşılaştırılmaktadır. Sosyal göstergeler, yöreden yöreye coğrafi, tarihi, ekonomik yapı ve eğitim durumuna bağlı olarak pek çok farklılıklar göstermektedir.

Nüfus, birçok yönleri ile toplumun ekonomik ve sosyal açıdan gelişmesinde etkin rol oynamaktadır. Bir ülke ya da bölgede, nüfusun farklı özelliklerinin bilinmesi, ülke ya da bölge için ekonomik ve sosyal politikalar bakımından önemli ihtiyaçlar oluşturmaktadır. Kaynakların verimli bir Şekilde kullanılması gelecek yatırımlar açısından önem taşımaktadır. Bundan dolayı, nüfusun sadece nicelik yönden değerlendirilmesi yeterli olmamaktadır. Nüfus olgusu, geniş anlamda ele alındığında, işsizlik, istihdam, eğitim, kültürel altyapı ve sağlık göstergeleri de nüfus olgusu içinde önemli bir yer tutmaktadır (Öztürk, 2012).

3. Nüfus

1877–1878 yıllarındaki Osmanlı-Rus Savaşının ardından Balkan ve I. Dünya Savaşları'nda, elden çıkan topraklarla birlikte başlayan göçler, Çorlu'nun nüfus ve yerleşme yapısında değişikliklere sebep olmuştur. 1934 yılında Romanya ile yapılan anlaşma sonucu yaklaşık 50.000 kişilik Türk grup, bölgeye getirilmiş ve Reşadiye Mahallesi'ne bu göçmenlerin yerleşimi sağlanmıştır. Bunun dışında, 1989–1990 yıllarında, Bulgaristan 'da, Bulgar hükümeti tarafından yapılan çeşitli baskılar sonucu yerleri değiştirilen Türklerin, yapılan baskılara dayanamamış ve Türkiye'nin de kabul etmesiyle birlikte Türkiye 'ye göç etmişlerdir. Yapılan bu göçlerde yaklaşık 15.000 kadar kişi Çorlu ilçesine yerleşmiştir. 1970'li yılların başında Çorlu 'da yapılan şehirleşme hız kazanmış ve özellikle 1990 yılından sonra, bu oran hızla artmıştır. Şehirleşme ve sanayinin hızlı artışı neticesinde, ilçeye diğer il ve ilçelerden yapılan göçler de artmıştır.

Ülkemizdeki ilk nüfus sayımı 1927 yılında yapılmıştır. İlk nüfus sayımına göre Çorlu nüfusu 19.509 olarak sayılmıştır. 1950'li yıllara kadar kır nüfusunun kent nüfusundan çok daha fazla olduğu görülmektedir. Bunun sebebi dönemin koşullarında kişilerin geçimlerini tarımsal faaliyetlerden karşılamasıdır. İlçe bu dönemde Romanya, Bulgaristan, Yunanistan ve Yugoslavya'dan göçler almıştır. Göçle gelen kişilerin birçoğu köylere yerleştirilmiştir. Hatta birçok köy, göç ile gelen kişilerce kurulmuştur. Çorlu'nun bucağı olan Muratlı'nın 1957 yılında ayrılarak ilçe olması, nüfus hareketlerini etkileyen önemli durumlardan biri olmuştur. İlçe, 1950'li yıllardan itibaren köylerinden, 1970'li yıllardan itibaren ise köylerden gelen iç göç ve Bulgaristan'dan gelen göçlerin yanı sıra Trakya ve Anadolu'nun diğer il, ilçe ve köylerinden de göç almaya başlamıştır. İstanbul Kazlı çeşme'de bulunan deri tabakhanelerinin Çorlu'ya alınması, 1976 yılında Çerkezköy'de Organize Sanayi Bölgesi'nin kurulması Trakya ve Anadolu'dan gelen göçleri hızlandıran önemli sebeplerden bazılarıdır. İlçenin bulunduğu konumunun, Türkiye'nin Avrupa'ya açılan yolları üzerinde olması E-5 TEM karayolları, tren yolu, hava yolu ve deniz taşımacılığı ile İstanbul'a yakınlığı Çorlu'daki şehirleşmeyi de önemli ölçüde

hızlandırmıştır. Özellikle de 1990 yılından sonra ilçe en fazla göç alan ilçeler arasına girmiştir (Haraç, 2015). Tablo 1.3. 'de Çorlu ilçesi yıllara göre nüfus bilgileri tablosu verilmiştir.

Tablo 1.3. Çorlu İlçesi Yıllara Göre Nüfus Bilgileri Tablosu

Yıl	Kır Nüfusu	Kent Nüfusu	Toplam
1927	-	-	19.509
1935	28.242	11.796	40.038
1940	33.914	16.979	50.893
1950	39.927	10.956	50.883
1960	29.787	21.983	51.770
1970	27.328	32.018	59.346
1980	30.835	47.086	77.921
1990	29.622	74.681	104.303
2000	21.392	141.525	179.033
2010	37.681	215.293	252.974
2011	37.646	226.921	264.567
2012	38.008	235.354	273.362
2013*	-	225.540	225.540

Kaynak: Serpil Haraç, *Belediyelerde Stratejik Planlama Süreci: Çorlu Belediyesi Stratejik Planları Üzerine Karşılaştırmalı Bir İnceleme*, (Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi), İstanbul 2015.

*6360 sayılı kanun ile Büyükşehir olan yerleşim yerlerindeki köylerin, tüzel kişiliği kaldırılmış olup mahalle olmuştur.

a. Nüfus Miktarı ve İlçe Bazında Dağılım

Nüfus, sosyal yapının en önemli unsurunu oluşturmaktadır. Ülkelerin kalkınmasında, tanıtılmasında, doğal kaynaklarının işletilmesinde, üretimin ve tüketiminde son derece önemlidir. Ülkelerde nüfus artışı, ulaşım, yerleşme, sanayileşme, beslenme, eğitim ve sağlık hizmetlerini doğrudan etkilemektedir. Nüfusun, sosyo-ekonomik gelişim üzerinde olumlu ve olumsuz etkileri bulunmaktadır. Hızlı nüfus artışı karşısında istihdam olanaklarının da aynı oranda arttırılabilmesi sonucu pozitif yapmaktadır. Aksi durumda, nüfus artışı işsizlik problemi olarak karşımıza çıkmaktadır.

Cumhuriyet'in kuruluşundan 1960'lı yıllara kadar tarımla uğraşanların nüfusunun, genel nüfus içinde yüksek oranlarda olması, yüksek nüfus artış hızının önemli bir sorun olarak karşımıza çıkmasını engellemiştir (Öztürk, 2012).

Yıllar itibariyle Türkiye ve Tekirdağ'ın nüfus dağılımı Tablo 1.4. 'de verilmiştir. Tabloda görüldüğü üzere, 2007 yılındaki yapılan sayımda Türkiye'nin nüfusu 70.586.256 iken Tekirdağ nüfusu ise 728.396, nüfus içindeki payı da % 1.03'tür. 2014 yılında yapılan nüfus sayımı sonuçlarına göre Türkiye 'deki nüfus 77.695.904 iken, Tekirdağ nüfusu ise 906.732 'ye yükselmiş ve nüfus içindeki payı da % 1.17 olmuştur. Yıllara göre Tekirdağ ilindeki nüfus artışına orantılı olarak tablo 1.5.'de görüldüğü üzere 2007 yılında Çorlu ilçesinin nüfusu 225.244 iken, 2014 yılında bu sayı 235.630' a yükselmiştir.

Tablo 1.4. Türkiye ve Tekirdağ'ın Yıllara Göre Nüfus Sayımı

Sayım Yılı	Türkiye (1)	Tekirdağ (2)	(2)/(1)*100 (%)
2007	70.586.256	728.396	1.03
2008	71.517.100	770.772	1.08
2009	72.561.312	783.310	1.08
2010	73.722.988	798.109	1.08
2011	74.724.269	829.873	1.11
2012	75.627.384	852.321	1.13
2013	76.667.864	874.475	1.14
2014	77.695.904	906.732	1.17

Kaynak: [http:// tuikapp.tuik.gov.tr/adnksdagitapp/adnks.zul](http://tuikapp.tuik.gov.tr/adnksdagitapp/adnks.zul), 2016

Tablo 1.5. Tekirdağ'ın İlçelerinin Yıllara Göre Nüfus Sayımı

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Merkez/Tekirdağ	61.136	6.439	70.692	67.704	73.162	76.848		
Çorlu	25.244	22.476	43.285	52.974	64.567	73.362	25.540	35.630
Çerkezköy	31.723	6.583	54.298	64.22	77.442	88.712	13.134	23.119
Hayrabolu	6.942	9.641	5.968	5.242	5.817	4.478	3.839	3.488
Malkara	6.484	8.944	4.658	4.315	4.771	4.121	3.293	3.014
Marmara Ereğlisi	6.97	3.283	1.787	0.95	1.079	1.469	2.816	3.476
Muratlı	5.962	3.145	6.052	5.944	6.01	6.341	6.764	6.821
Saray	4.54	3.28	6.322	6.351	6.739	6.999	7.171	7.522
Şarköy	9.395	5.107	0.248	0.409	0.286	9.991	9.994	1.524
Ergene							6.787	7.613
Kapaklı							5.898	2.003
Süleyman paşa							79.239	82.522
Toplam	28.396	70.772	83.31	98.109	29.873	52.321	74.475	06.732

Kaynak: <http://tuikapp.tuik.gov.tr/adnksdagitapp/adnks.zul>, 2016

Türkiye ve Tekirdağ nüfusunun yıllara göre değişimi tablo 1' de görülmektedir. 2007-2014 yılları arasında Türkiye genelindeki nüfus 'da artış devam ederken, Tekirdağ nüfusünde da artış görülmüştür. Bunun nedeni ise, gelişen teknolojiler sayesinde sanayinin daha ileri boyutlara taşınarak insanların iş bulması vb. sebeplerden dolayı Çorlu bölgesine yüksek oranda göç olmasıdır.

Tekirdağ İli'nin en fazla nüfusa sahip ilçesi Çorlu ilçesidir. Çorlu ilçesini ise sırayla Çerkezköy ve Tekirdağ-Merkez nüfusları takip etmektedir. İl 'in Çorlu-Çerkezköy arasındaki kısımda yer alan sanayi kollarında yaşanan aşırı yığılmalardan dolayı bu kısmın nüfusunda da aşırı yığılmalar olduğu görülmektedir (Güneri, 2013).

b. Nüfus Artış Hızı

Tekirdağ, nüfusun büyüklüğü bakımından ülkenin önemli illeri arasındadır. İl nüfusunun zaman içindeki gelişimi irdelendiğinde, Tekirdağ nüfusunun Türkiye nüfusuna göre çok daha fazla oranda artış gösterdiği görülmektedir. Çorlu nüfusunun Tekirdağ nüfusuna göre artış hızı karşılaştırıldığında, 2008 küresel ekonomik krizinden dolayı artış hızı eksi değerlere düştüğü görülmüştür. Çorlu ilçesine bağlı olan ergene, 2013 yılında yeni bir ilçe olarak Tekirdağ iline bağlandığından dolayı Çorlu nüfusunda önemli bir azalma görülmüş ve bundan dolayı da 2013 yılındaki nüfus artış hızı eksi değerlerde çıkmıştır. Çorlu ilçesinin sanayi bakımından diğer il ve ilçelere göre üstünlük göstermesi, ilçenin ekonomik ve yaşam koşullarını arttırmakta ve bundan dolayı da ilçeye olan göç her geçen gün nüfusun artışı yönünde eğilim göstermektedir. Tablo 1.6. 'da Türkiye, Tekirdağ ve Çorlu' nun Yıllık Nüfus Artış Hızları (% , 2007–2014) verilmiştir.

Tablo 1.6. Türkiye, Tekirdağ ve Çorlu'nun Yıllık Nüfus Artış Hızı (% , 2007–2014)

Sayım Yılı	Türkiye	Tekirdağ	Çorlu
2007	-	-	-
2008	13.10	56.55	-609.27
2009	14.50	16.14	686.32
2010	15.88	18.72	39.05
2011	13.49	39.03	44.81
2012	12.01	26.69	32.70
2013	13.66	25.66	-192.30
2014	13.32	36.22	43.77

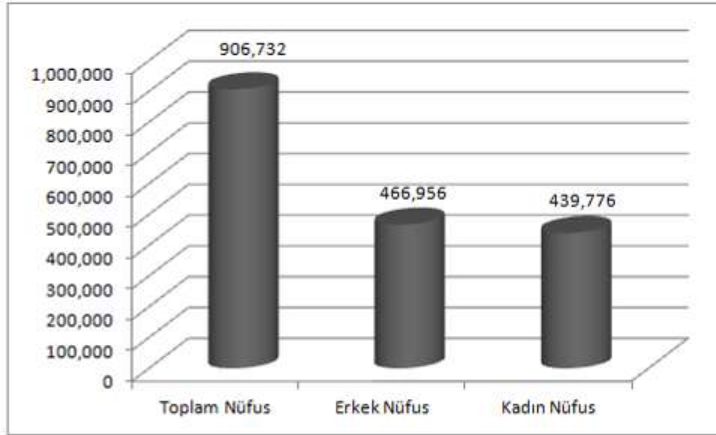
Kaynak: <http://tuikapp.tuik.gov.tr/adnksdagitapp/adnks.zul>, 2016

c. Nüfusun Cinsiyete Göre Dağılımı

Cinsiyet ve yaş yapısı olarak nüfus dağılımı incelendiğinde Tekirdağ ilinde erkek nüfusun büyüklüğünün, kadın nüfustan daha fazla olduğu grafik 1.2.'de görülmektedir. Çorlu ilçesi, cinsiyet ve yaş yapısı itibariyle nüfus dağılımı incelendiğinde, buranın sanayi bölgesi olması sebebiyle çalışma amaçlı diğer bölgelerden gelen erkek nüfus, yanlarında ailelerini getirmediklerinden dolayı erkek nüfusu, kadın nüfusundan yüksek olarak tespit edildiği görülmüştür. Tablo 1.7.'de 2014 yılı Çorlu nüfusunun cinsiyet dağılımı görülmektedir.

Grafik 1.2. 2014 Yılı Tekirdağ İl Nüfusunun Görünümü

Kaynak: <http://www.tuik.gov.tr/UstMenu.do?metod=istgosterge>, 2016

Tablo 1.7. 2014 yılı Çorlu Nüfusunun cinsiyet dağılımı

	Toplam Nüfus	Erkek Nüfusu	Kadın Nüfusu
Çerkezköy	123.119	64.216	58.903
Çorlu	235.63	121.074	114.556
Ergene	57.613	29.872	27.741
Hayrabolu	33.488	17.461	16.027
Kapaklı	92.003	47.875	44.128
Malkara	53.014	27.155	25.859
Marmara Ereğlisi	23.476	12.245	11.231
Muratlı	26.821	13.665	13.156
Saray	47.522	24.224	23.298
Süleyman paşa	182.522	93.35	89.172
Şarköy	31.524	15.819	15.705
Toplam	906.732	466.956	439.776

Kaynak: <http://www.tuik.gov.tr/UstMenu.do?metod=istgosterge>, 2016

d. Nüfus Yoğunluğu

Nüfusun önemli özelliklerinden biri coğrafi dağılışıdır. Nüfusun coğrafi dağılışının sosyal, demografik, ekonomik ve kültürel bakımdan büyük önemi bulunmaktadır. Örneğin, coğrafi dağılış şekli bölgeler arasındaki nüfusun gelişim hızı ve iktisadi kaynakların durumu bakımından mevcut farklılıkların da tesiriyle, her şeyden evvel bölgeler arasındaki nüfus hareketlerinin bir sebebi olabilmektedir. Bunun dışında, bir bölgenin sanayileşmesi, iktisadi ve sosyal gelişmenin gerçekleşebilmesi, diğer gerekli şartların yanında asgari bir nüfus yoğunluğuna da ihtiyaç duymaktadır. Az nüfuslu bölgeler, genellikle hem alt yapı yatırımları hem de doğrudan prodüktif yatırımlar bakımından karlı ve cazip olmamaları bakımından, iktisadi ve sosyal gelişmelerinde güçlüklerle karşılaşmaktadırlar (Öztürk, 2012).

Nüfus yoğunluğu kısaca, nüfusla bu nüfusun üzerinde yaşadığı toprakların yüzölçümü arasındaki oran, diğer bir deyişle km² ye düşen nüfus miktarı olarak bitirilmektedir.

Nüfus yoğunluğu şu formül ile ifade edilir:

$$\text{Nüfus Yoğunluğu} = \frac{\text{Nüfus} * 10\ 000}{\text{İdari sınırlar içerisindeki alan}} = \text{kişi/km}^2$$

Çorlu'daki nüfus yoğunluğu, yapılan tüm çalışmalarda her zaman Türkiye'deki nüfus yoğunluğunun üzerinde ölçülmüştür. Tablo 1.8.'de Türkiye, Tekirdağ ve Çorlu'nun Nüfus Yoğunluğu (2007–2014) görülmektedir.

Tablo 1.8. Türkiye, Tekirdağ ve Çorlu'nun Nüfus Yoğunluğu (2007–2014)

Sayım Yılı	Türkiye	Tekirdağ	Çorlu
2007	90	115	251
2008	91	122	136
2009	93	124	271
2010	94	126	281
2011	95	131	294
2012	97	134	304
2013	98	138	251
2014	99	143	262

Kaynak: <http://www.tuik.gov.tr/UstMenu.do?metod=istgosterge>, 2016

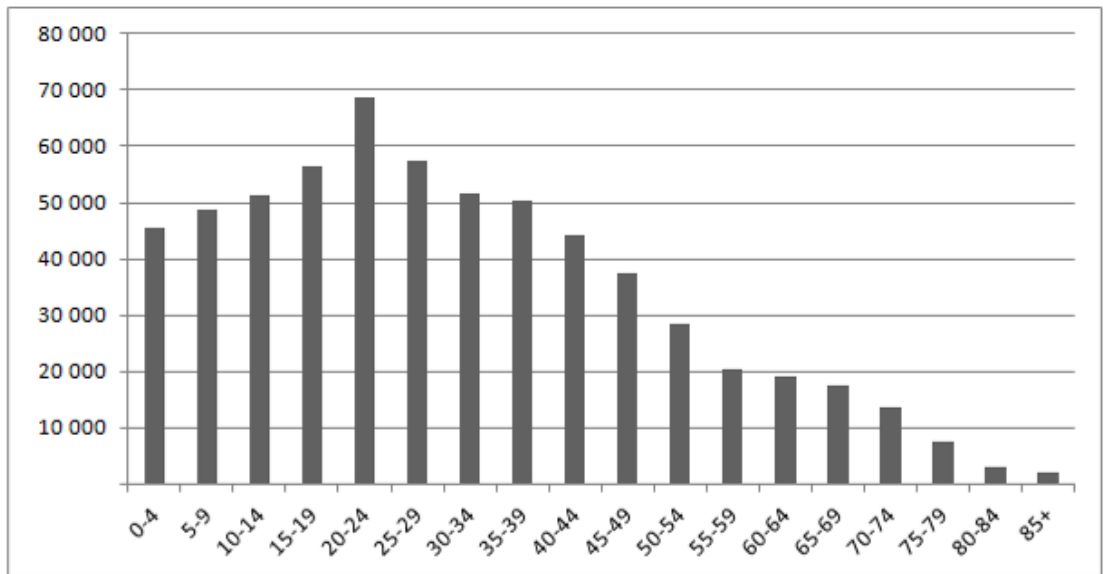
e. Nüfusun Yaş Gruplarına Göre Dağılımı

Nüfusun insan ömrü sürecinde belirli dilimlere ayrılması durumu yaş gruplarını vermektedir. Adet ve oran olarak değişik kademelerdeki bilgileri bilmek sosyal ve ekonomik faaliyetler ile ilişki kurulması bakımından çok önemlidir (Berber, 1992).

2000 Yılındaki Sayım sonuçlarında, Türkiye geneline göre Tekirdağ'daki nüfus artış hızının yüksek olması, son yıllarda ilin ekonomisinde gözle görülür canlılık, il dışına göç eden nüfusun tekrar geri dönmesine hız kazandırmıştır.

Nüfusun yaş gruplarına göre dağılımları incelendiğinde, en fazla nüfus 14-20 yaş gruplarında, en az nüfusun 85 ve yukarı yaş grubunda olduğu görülmektedir. Bu da Tekirdağ'ın nüfusunun genç nüfustan oluştuğunu göstermektedir. Nüfusun en fazla olduğu yaş gurupları 15-19 yaş grubu % 9, 20-24 yaş grubu % 11, 25-29 yaş grubu % 9,2 olduğu grafik 1.3.'de görülmektedir.

Grafik 1.3. Yaş Grubuna Göre Tekirdağ İl Nüfusu (2000)

Kaynak: <http://www.tuik.gov.tr/UstMenu.do?metod=istgosterge>, 2016

4. İstihdam ve İşsizlik

a. İstihdam ve İşsizlik Oranlarının İncelenmesi

Geniş anlamda istihdam kavramı, bir ekonomideki üretim faktörlerinin gelir sağlamak amacı ile mal veya hizmet üretimi sürecine dâhil edilmesi anlamındadır. Dar anlamda istihdam ise, bir ekonomide çalışma ve gelir elde etme arzusu ve yeteneğinde olan kişi veya kişilerin sürekli olarak çalışması veya çalıştırılması anlamındadır (Tunca, 2001).

İşgücü, ekonomide halen çalışıyor olanlar ile işsizlerden oluşmaktadır. İşgücünün halen çalışmakta olan kısmı “istihdam hacmini”, çalışmayan kısmı ise “işsizlik değerini” vermektedir. İstihdam hacmi, işgücü arzı ve iş gücü talebi tarafından belirlenmektedir. Fakat işgücü arzının çok olduğu durumlarda istihdam hacminin esas belirleyicisinin işgücü talepleri olduğu kabul edilebilir. İşgücü arzı, belirli bir ücret düzeyinde çalışmaya hazır olan işgücü miktarı olarak adlandırılmaktadır. Bir ülkede, işgücü arzını belirleyen faktörler, ekonominin yapısıyla ilgili olduğu kadar toplumun yapısıyla da yakından ilgilidir. Ekonomik olayların toplumsal yapıdan bağımsızlığı söz konusu olmadığından, işgücü arzı da ekonomik ve toplumsal yapıdan birlikte etkilenmektedirler. Genel olarak işgücü arzını belirleyen faktörler, iktisaden faal nüfusun yapısı ve miktarı, işgücünün niteliği ve verimliliği, ücret seviyesi, çalışma şartları, ekonominin sosyo-politik yapısı, sosyal transfer harcamaları ve diğer sosyal ve kültürel faktörler olarak sıralanabilmektedirler (Tunca, 2001). 2013 yılı istatistik çalışmalarına göre Tekirdağ bölgesinde işsizlik oranı %7,2 'dir. Bu oran %9 olan Türkiye ortalaması yaklaşık iki puan altındadır (Akgül vd., 2014). Tablo 1.9.'de Tekirdağ İlindeki 2013-2014 Döneminde Çalışan Sayıları gösterilmektedir.

Tablo 1.9. Tekirdağ İlindeki 2013-2014 Döneminde Çalışan Sayıları

	Ağustos 2013	Ağustos 2014	Fark	Değişim (%)	İlin Payı
Esnaf Sayısı	22.934	23.247	313	1,36	1,17
İş Yeri Sayısı	20.112	20.696	584	2,90	1,27
Sigortalı Çalışan Sayısı	222.661	240.451	17.790	7,99	1,82
Kamu Çalışan Sayısı	23.808	26.064	2.256	9,48	0,91
Çiftçi Sayısı	9.356	8.695	-661	-7,06	0,94
Kadın Sigortalı Çalışan Sayısı	63.004	70.082	7.078	11,23	0,32
İşsizlik Sigortası Başvuru	991	1.322	331	33,40	1,95
İşsizlik Sigortası Ödemesi Yapılan	434	554	120	27,65	1,79

Kaynak: <http://www.iskur.gov.tr/>, <http://www.sgk.gov.tr/>, 2016

SGK 'ya kayıtlı olan istihdam verilerine göre, Tekirdağ ilinde istihdam edilenlerin yaklaşık % 60 'ı sanayi sektörlerinde çalıştığı görülmektedir. İnşaat sektöründe % 10 civarlarında iken, hizmet sektöründe ise bu pay % 30 'unda altında olduğu görülmektedir. Tekirdağ ilindeki istihdam edilmiş olan sigortalıların çalıştıkları sektörler tablo 1.10. ' de görülmektedir.

Tablo 1.10. Tekirdağ İlinde Sigortalı Olarak İstihdam Edilenlerin Sektörlere Göre Dağılımı, %

	2008	2009	2010	2011	2012
Tarım	0.3	0.5	0.5	0.5	0.5
Maden ve Taşocakçılığı	1.2	1.4	1.2	1.2	1.3
Enerji	1.6	1.6	1.7	1.6	1.5
İnşaat	10.1	9.7	10.6	11.0	10.7
Sanayi	58.4	56.8	57.1	57.0	56.6
Hizmetler	28.4	30.0	28.9	28.8	29.3

Kaynak: <http://www.sgk.gov.tr/>, 2016

2012 yılındaki SGK verilerine göre sigortalı çalışanların sayıları dikkate alınarak yapılan analizlerde, Çerkezköy ve Çorlu bölgesindeki sanayilerde çalışanlar, toplam çalışanların yaklaşık % 65 'ini oluşturmaktadır (Yılmaz vd., 2015). İlçe bazlı olarak sanayi ve hizmetler sektöründeki İşçi sayıları tablo 1.11. 'de görülmektedir.

Tablo 1.11. ilçe bazlı olarak sanayi ve hizmetler sektöründeki İşçi sayıları

İlçe Adı	Sanayi Sektörü Çalışan Sayısı	Sektör İçindeki Ağırlık (%)	Hizmet Sektörü Çalışan Sayısı	Sektör İçindeki Ağırlık (%)
Çorlu	94.233	37,94	65.784	21,88
Süleyman paşa	66.616	4,09	41.817	13,91
Çerkezköy	10.178	26,82	41.479	13,80
Malkara	5.209	2,09	5.543	1,84
M. Ereğlisi	2.388	0,96	5.441	1,81
Saray	4.861	1,95	4.400	1,46
Şarköy	663	0,26	3.901	1,29
Muratlı	4.705	1,89	3.673	1,22
Hayrabolu	2.086	0,83	2.813	0,93

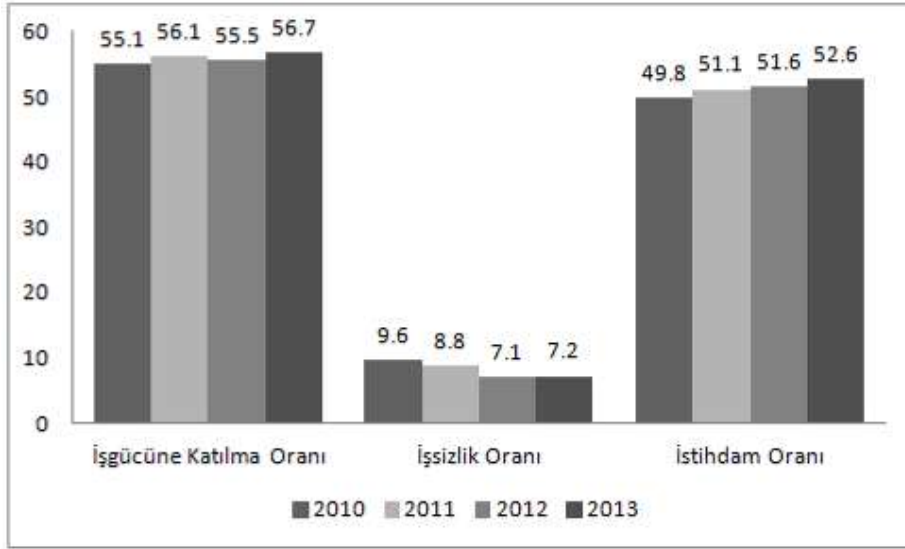
Kaynak: <http://www.sgk.gov.tr/> ,2012

Türkiye’de işgücünün yapısı incelenirken, bu yapının tek başına değil de, gelişmiş sanayi ülkeleri de dikkate alınarak incelenmesi faydalı olmaktadır. Çünkü kurulduğu günden bu yana gelişmiş ülkeler arasında yer alma amacıyla olan ülkemizde, işgücü yapısının diğer ülkelere göre farklılıklarının, bu amaç üzerinde nasıl etkili olduğu görülebilecektir. İşgücüne dahil olmuş veya olmak isteyen insanların, kişisel özelliklerinin yanı sıra bir bütün olarak nüfus yapısının incelenmesi, geçmişten bugüne kadar değişen yapıda, nüfus yapısındaki değişimin etkisini görebilmek ve bu eğilimin sonunda nereye ulaşabileceği hakkında öngörüler yapabilmek açısından oldukça önemlidir (Kurt, 2005).

2010-2013 yılları arasında, iş gücüne katılım oranı ve istihdam oranı düzenli olarak artış göstermiş, 2012 yılında küresel krizin etkisi ile iş gücüne katılım oranında %0.06 oranında bir azalma olduğu görülmüştür. 2010-2013 yılları arasında işsizlik oranı, istihdam oranlarının artmasına rağmen ters orantılı olarak düşüş göstermiştir. 2010-2013 yılları arası Tekirdağ ili iş gücü göstergeleri grafik 1.4. 'de verilmiştir.

Grafik 1.4. Tekirdağ İli İşgücü Göstergeleri (% , 2010–2013)

Kaynak: <http://www.tuik.gov.tr/UstMenu.do?metod=istgosterge>, 2016

b. İşsizlik

İşsizlik en geniş anlamıyla, şu anda çalışmayan fakat aktif biçimde iş arayan bireylerin sayısını göstermektedir (Nickell, 1990). Ülkemizde işsizlik, kırdan kente göç, hızlı nüfus artışı, sanayi ve hizmetler sektörlerindeki yetersizlikler, istihdam yaratma ve istihdam politikasının yetersiz olması gibi sebeplerden dolayı sürekli sorunlar oluşmaktadır (Çağan, 1999).

Ülkemizde işsizlik ile ilgili en temel sorun, nitelik değiştirerek bir istihdam sorununa dönüşmüş olmasıdır. Başka bir ifade ile kayıtlı olmayan sektörlerde, işsizlik, üretken olmayan istihdamların artışı şeklinde olmaktadır (Ekin 2001).

c. İş Gücü

2012 'de Tekirdağ'daki iş gücüne katılma oranı % 55,5 ve istihdam oranı 51,6 olarak gerçekleşmiştir. Yapılan araştırmalarda işsizlik oranının da ise %7,1 olarak ölçülmektedir. Tekirdağ ilinin işgücüne katılma ve istihdam oranı ülke geneline göre daha yüksek çıkarken, işsizlik oranı ise ülke rakamlarından düşüktür. İstihdam edilen kişiler sanayi sektöründe % 46,6 olarak, hizmetler sektöründe %38,0 oranında ve geriye kalan ise % 15,4 oranında tarım sektöründe çalışmaktadır (Yılmaz vd., 2014).

Türkiye ortalamaları ve Tekirdağ ili karşılaştırdığında, Tekirdağ ilinin işgücüne katılım oranı ve istihdam oranı oldukça üst seviyelerde olmakla birlikte, işsizlik oranları da oldukça düşüktür. 2012 yılı işgücü göstergeleri tablo 1.12. 'de verilmiştir.

Tablo 1.12. 2012 yılı İşgücü Göstergeleri (%)

	Tekirdağ	Türkiye
İşgücüne katılma oranı	55,5	50,0
İşsizlik oranı	7,1	9,2
İstihdam oranı	51,6	45,4

Kaynak: <http://www.tuik.gov.tr/UstMenu.do?metod=istgosterge>, 2016

2008 yılı küresel krizi, ülkenin tamamını etkilediği gibi, Tekirdağ ilini de olumsuz olarak etkilemiştir. Kriz döneminde, istihdam edilme oranı düşerken, işsizlik oranının da ise artış görülmüştür. Fakat 2012 yılında ise krizin etkilerinin ortadan kalkmasıyla birlikte yeniden istihdam piyasaları toparlanmış ve işyerleri personel alımlarını hızlandırmıştır. Tekirdağ ilinin işgücü göstergeleri Tablo 1.13 'de görülmektedir.

Tablo 1.13. Tekirdağ İlinin İşgücü Göstergeleri

	İşgücüne katılma oranı (%)	İşsizlik oranı (%)	İstihdam oranı (%)
2008	57,3	9,1	52,1
2009	56,2	11,9	49,5
2010	55,1	9,6	49,8
2011	56,1	8,8	51,1
2012	55,5	7,1	51,6

Kaynak: <http://www.tuik.gov.tr/UstMenu.do?metod=istgosterge>, 2016

2011 yılında yapılmış olan Nüfus ve Konut Araştırması çalışması, Tekirdağ ilinin işgücünün sektörü açısından dağılımını oranlarını da göstermektedir. Buna göre, Tekirdağ 'da sanayi % 46,6 oran ile ülke ortalamasının oldukça üzerinde olduğu durumda, hizmet sektörünün payı ise % 38,1 oranı ile ülkemizin ortalamasının altında kalmıştır (Yılmaz vd., 2015). Tekirdağ ilinin 2011 yılındaki ekonomik faaliyetlere göre istihdam edilenlerin bilgisi tablo 1.14 'de gösterilmektedir.

Tablo 1.14. Tekirdağ' da 2011 Yılı Ekonomik Faaliyetlerine Göre İstihdam Edilenler

	İstihdam	Tarım	Sanayi	Hizmet	Tarım (%)	Sanayi (%)	Hizmet (%)
Türkiye	24.320	5.531	6.605	12.184	22,7	27,2	50,1
Tekirdağ	317	49	148	121	15,4	46,6	38,1

Kaynak: <http://www.tuik.gov.tr/UstMenu.do?metod=istgosterge>, 2011

d. Göç Miktarları ve Oranları

Sanayi bakımından gelişmiş olan ilçede doğru bir nüfus akımının olduğu bilinmektedir. Bölge, tarım alanları ve iş imkânları bakımından oldukça zengindir. Bu nedenle özellikle Karadeniz bölgesinden, İç Anadolu ve Doğu Anadolu bölgelerinden, ilçeye çok fazla göç olmaktadır. Tablo 1.15. 'de 2008-2010 Dönemi Tekirdağ'ın Ayrıntılı Göç Miktarları görülmektedir.

Tablo1.15. 2008-2010 Dönemi Tekirdağ'ın Ayrıntılı Göç Miktarları

Yıl	Dönem Sonu Nüfusu	Aldığı Göç	Verdiği Göç	Net Göç	Net göç Hızı (yüzde)
2014-2015	937.910	54.482	33.937	20.545	22,1
2013-2014	906.732	52.994	31.266	21.728	24,3
2012-2013	874.475	45.313	31.681	13.632	15,7
2011-2012	852.321	42.155	28.042	14.113	16,7
2010-2011	829.873	42.265	28.620	13.645	16,6
2009-2010	798.109	41.307	29.433	11.874	15,0
2008-2009	783.310	37.655	29.066	8.589	11,0
2007-2008	770.772	47.534	22.373	25.161	33,2

Kaynak: <http://www.tuik.gov.tr/UstMenu.do?metod=istgosterge>, 2016

Tablo 1.15 'de 8 dönem karşılaştırılmaktadır. 2007-2008 döneminde verilen göç miktarı 22.373 iken, 2008-2009 döneminde 29.066, 2009-2010 döneminde 29.433, 2010-2011 döneminde 28.620, 2011-2012 döneminde 28.042, 2012-2013 döneminde 31.681, 2013-2014 döneminde 31.266, 2014-2015 döneminde ise 33.937 yükseldiği görülmektedir.

2007-2008 döneminde alınan göç miktarı 47.534 iken, 2008-2009 döneminde 37.655, 2009-2010 döneminde 41.307, 2010-2011 döneminde 42.265, 2011-2012 döneminde 42.155, 2012-2013 döneminde 45.313, 2013-2014 döneminde 52.994, 2014-2015 döneminde ise 54.482 kişi olarak belirtilmektedir.

5. Eğitim-Öğretim

a. Eğitim Hizmetleri

Eğitim durumu incelenirken özellikle de üzerinde durulan niteliklerden birisi, nüfusun okuryazarlık seviyesidir. Fakat özellikle de günümüzde okuryazar nüfus göstergeleri, nitelikli nüfusun durumunu göstermede yetersiz kalmaktadır. Günümüzde, okuryazarlıktan daha çok, eğitim kalitesi, hangi seviyede olduğu ve nasıl bir eğitimden geçirildiği öncelik kazanmaktadır. Bu durumda, öğretmen başına düşen öğrenci sayısı oranı, şehirlerdeki okullaşma oranı ve bunların eğitim çalışmalarındaki dağılımı önem kazanmaktadır (Şahin, 2015).

Eğitim, nüfustaki değişim dinamiklerini etkileyen en önemli unsurlardan biridir. Eğitim, nüfusun artış hızından, toplumun yaşam stratejilerinden, ortalama hayat beklentilerine kadar, yaş dağılımından, ailedeki planlamaya, ortalama aile büyüklüklerine ve sağlıklı üremenin korunmasına, nüfusun insan gücüne dönüşmesinden istihdama, nitelikli insan gücüne ve yaratıcılığına kadar birçok önemli konuda etki göstermektedir (Öztürk, 2012).

Ekonomik ve toplumsal koşulların değişmesi, eğitime olan önemi her geçen gün artırmaktadır. Ekonomik ve sosyal kalkınmanın en önemli unsuru olarak kabul edilmiş olan eğitim, bireylerde çocukluk döneminden başlayarak yaşam boyu devam etmektedir.

Bilimsel ve teknolojik gelişmelerle uyumlu olarak eğitime duyulan talep artmış ve ülkeler duyulan bu ihtiyaç amacıyla çeşitli tedbirler almışlardır. Tekirdağ ilinde okuma-yazma bilenler tablo 1.16 'da gösterildiği üzere çorlu ilçesinin okuma-yazma bilen sayısı 2009 yılında 202.596 kişi iken, yıllar içinde artış göstererek 2015 yılında % 6,7 artış oranı ile 216.225 kişi olmuştur. Okuma-yazma bilmeyen sayısı 2009 yılında 6.619 kişi iken, yıllar içinde azalma göstererek 2015 yılında %55 azalma oranı ile 3.006 kişi olmuştur (<http://www.tekirdag.gov.tr/egitim>, 2016).

Tablo 1.16. Çorlu ilçesinin yıllara göre okuma-yazma oranları

Yıl	Bilinmeyen	Okuma Yazma Bilen	Okuma Yazma Bilmeyen
2009	10.217	202.596	6.619
2010	9.442	213.077	5.655
2011	7.284	228.082	3.679
2012	7.037	236.338	3.618
2013	5.509	194.999	2.732
2014	2.664	207.159	2.896
2015	2.221	216.225	3.006

Kaynak: <http://www.tekirdag.gov.tr/egitim>, 2016

Çorlu İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, Uğur Mumcu Parkı'nın Karşısında bulunan Aziz Gönen İlk Öğretim Okulu'ndadır. Çorlu İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'ne 5 özel kolej, 5 okul öncesi eğitim kurumu (Ana okul), 75 ilkokul, 16 lise bağlı bulunmaktadır. Bunların dışında, öğretmen evleri, halk eğitim merkezleri, meslek eğitimi, rehberlik araştırma merkezleri, özel dersane, etüt merkezi, yurt ve

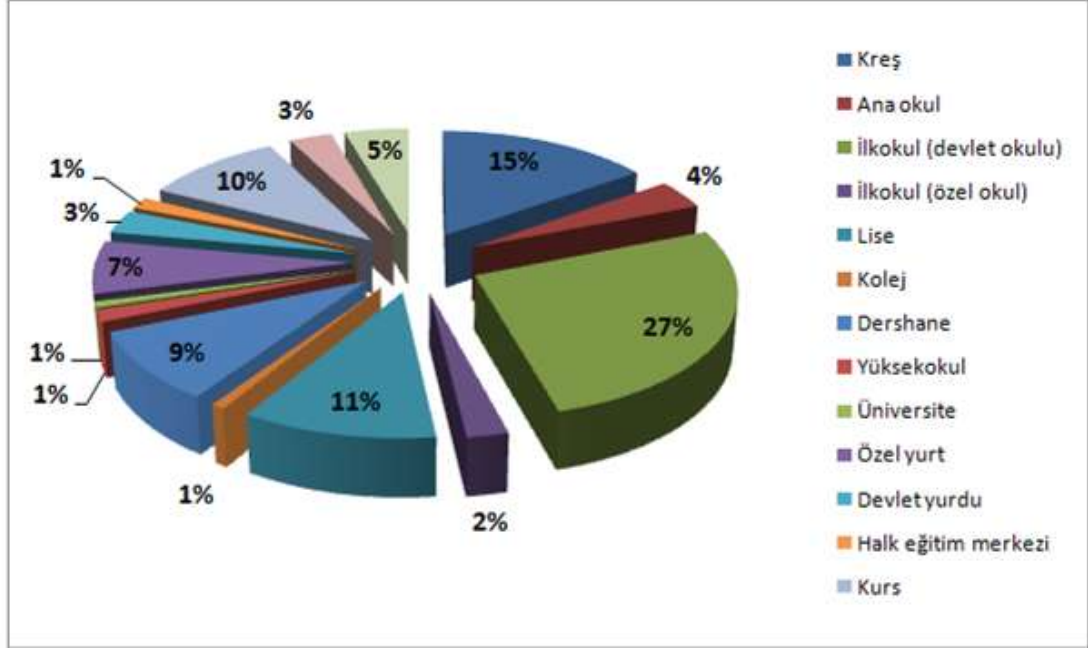
rehabilitasyon merkezleri bu kuruma bağlıdır. İlçede genelindeki rakamlar ile ilçe merkezdeki rakamlara baktığımızda eğitim kurumlarının, özellikle de liselerin, merkez kısımlarda çok daha fazla yoğunlaştığı görülmektedir. Tablo 1.17. ve grafik 1.5. 'de görüldüğü üzere ilçenin eğitim kurumları arasında ilkokul sayısı en fazla olanıdır. Bunun sebebi, ilçenin dinamik bir nüfusa sahip olmasının yanı sıra, ilkokul eğitiminin diğer kademelere göre daha uzun olmasıdır (Kahraman, 2013).

Tablo 1.17. Çorlu'daki Eğitim Kurumları

Eğitim Kurumu	Bina Sayısı (Adet)
Kreş	20
Ana okul	5
İlkokul (devlet okulu)	35
İlkokul (özel okul)	3
Lise	14
Kolej	1
Dershane	12
Yüksekokul	2
Üniversite	1
Özel yurt	9
Devlet yurdu	4
Halk eğitim merkezi	2
Kurs	13
Kuran kursu	4
Sürücü kursu	6
Toplam	131

Kaynak: Mustafa Kahraman, *Çorlu Şehri'nin Beşeri ve İktisadi Coğrafya Açısından İncelenmesi*, (İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi), İstanbul 2013.

Grafik 1.5. Çorlu'daki Eğitim Kurumları

Kaynak: <http://corlu.meb.gov.tr/>, 2016

Çorlu ilçesinde ilkokuldan sonra en fazla bulunan eğitim kurumu kreşlerdir. Ebeveynlerin her ikisinin de çalışıyor olması çorludaki kreş sayısının yüksek olmasında etken olmaktadır.

b. Yükseköğretim

İlçede, yükseköğretim alanında Çorlu mühendislik fakültesi ve Çorlu meslek yüksekokulu eğitim ve öğretim hizmeti vermektedir. 1992 yılında Trakya Üniversitesi bünyesinde kurulmuş olan ilçedeki mühendislik fakültesi, 1993-1994 yılında Çevre ve İnşaat Mühendisliği Bölümleri kurulmasıyla birlikte öğrenci alınmaya başlanmıştır. 1996-1997 yılında İkinci öğretime öğrenci alınmaya başlanmış fakat çeşitli sebeplerden dolayı kapatılmıştır. 2003-2004 yılında Makine Mühendisliği bölümünün açılmasıyla birlikte büyüme süreci devam etmiştir. Namık Kemal Üniversitesi'nin 2006 yılında kurulması ile birlikte Çorlu mühendislik fakültesi Namık Kemal Üniversitesine bağlanmıştır. 2008-2009 yılında, Bilgisayar,

Elektronik ve Haberleşme ve Tekstil Mühendisliği bölümleri öğrenci kabul ederken, 2009-2010 yılında, Biyomedikal Mühendisliği bölümü öğrenci kabul etmiştir (<http://cmf.nku.edu.tr/GenelBilgiler/0/s/9790/13732>, 2016).

Çorlu Meslek Yüksekokulu, eğitim ve öğretim olarak Namık Kemal Üniversitesinin en eski Yüksekokullardan olup, 1987 yılında eğitim hayatına başlamıştır. 1988 yılında muhasebe, işletme ve dericilik, 1998 yılında Otomotiv, 2001 yılında Tekstil Teknolojisi, 2002 yılında pazarlama, Makine, Elektronik Teknolojisi ve Geleneksel El Sanatları eğitim öğretim sürecine başlamıştır. 2008 yılında Kooperatifçilik, Karoseri, Gıda Teknolojisi ve Oto Boya programları da öğrenci alarak eğitim öğretim sürecine başlamıştır (<http://corlumyo.nku.edu.tr/Hakk%C4%B1m%C4%B1zda/0/s/9753/781>, 2016).

c. Kültürel Altyapı

Çorlu ilçesinde bulunan Halk Kütüphanesi Müdürlüğü, 1970 yılında kurulmuştur. Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde 1976 yılına kadar yer almış, daha sonra ise Kültür Bakanlığına bağlı olarak faaliyetlerine devam etmektedir. Halk Kütüphanesi iki salondan oluşmakta olup, 173 m² toplam alan ile hizmet vermektedir. Kütüphane şehir merkezinde olduğundan ve ulaşımı kolay olduğundan okuyucu sayısını olumlu etkilemektedir. Kütüphanede, 2013 yılı itibarıyla 22.000'den fazla kitap ve dergi bulunmakta olup 4256 kayıtlı üyesi vardır. Kitaplar ağırlıklı olarak edebiyat ve tarih konularını kapsamaktadır (http://www.corlukutup.gov.tr/?page_id=10, 2016).

6. Sağlık

a. Sağlık Hizmetleri ve Dağılımı

Bir ülkenin sağlık düzeyi ile ilgili göstergeler, o ülkenin kalkınmışlık derecesini ortaya koyan en önemli verilerdir. Kalkınmışlığı yalnızca kişi başına gelir ile ölçmek ve ifade etmek yeterli bir yaklaşım olmamaktadır. Ortalama hayat süresi ve bebek ölüm hızları gibi sağlıkla ilgili temel kavramların da göz önünde bulundurulması gerekmektedir. Bu göstergeler, göz önüne alındığında, Türkiye'nin gelişmiş ülkelerden oldukça geride olduğu, hatta kişi başına gelir düzeyi Türkiye'ye yakın birçok ülkenin de gerisinde kaldığı görülmektedir (Berber, 1992). Sağlık sistemlerinin en önemli görevlerinden biri, topluma sağlık hizmetleri sunmaktır. Sürdürülebilir bir sağlık hizmetleri sistemi kurulabilmesi, yeterli finansal kaynak ayırmaya bağlıdır (Uğurluoğlu vd., 2008).

İlçede, 54 yataklı Özel Medianka Trakya Hastanesi, 14 aile sağlığı merkezi, 1 adet Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi, 1 adet Verem Savaş Dispanseri, 60 Aile hekimliği ve 4 adet sağlık evi bulunmaktadır. Ayrıca, 6 adet kamuda, 12 adet özelde olmak üzere 18 adet ambulans, 112 Acil Sağlık Hizmetleri İstasyonu olarak 3 adet Acil Sağlık Hizmetleri İstasyonu, İçme ve kullanma suları ile atık suların tahlillerinin yapıldığı 1 adet halk sağlığı laboratuvarı bulunmaktadır. Tablo 1.18 'de kamu ve özel hastanelerine ait yatak sayıları görülmektedir (<http://www.corlu.gov.tr/saglik>, 2016).

Tablo 1.18. Çorlu İlçesindeki kamu ve özel hastanelerine ait yatak sayıları

Hastane Adı	Durumu	Yatak Sayısı
Çorlu Asker Hastanesi	Kamu	600
Çorlu Devlet Hastanesi	Kamu	400
Çorlu Rey Yap Hastanesi	Özel	143
Çorlu Şifa Hastanesi	Özel	54
Çorlu Vatan Hastanesi	Özel	123
Çorlu Medianka Hastanesi	Özel	75
Optimed Çorlu Tıp Merkezi	Özel	10

Kaynak: <http://www.tsm.gov.tr/hakkimizda.aspx>, 2016), (<http://corludh.saglik.gov.tr/tarihce/>, 2016), (<http://reyaphastanesi.com.tr/kurumsal.html>, 2016), (<http://corluvatani.com/kurumsal/hakkimizda>, 2016), (<http://www.mediankahastanesi.com.tr/content-549-kurumsal.html#.VyXpoYSLTcc>, 2016), (<http://www.ozel-hastanerandevual.com/hastane-1360-ozel-optimed-tip-merkezi>, 2016), (<http://www.gata.edu.tr/corlu/tarihce.asp>, 2016)

2. BÖLÜM

A. ÇORLU İLÇESİNİN EKONOMİK YAPISI

İlçenin ekonomik yapısının sanayiye, tarım ve hayvancılığa dayalı olması nedeniyle Türkiye içindeki gelişmiş ilçelerle karşılaştırdığımızda gelişmişlik seviyesi yüksek ilçeler arasındadır. Buradan yola çıkılarak bu kısımda, ilçenin ekonomik yapısının nasıl bir gelişme içerisinde olduğu ele alınarak ortaya konulmaya çalışılacaktır.

1. Ekonomik Yapının İncelenmesi

Bölgesel sosyo-ekonomik analizlerin ikinci basamağı, bölgenin ekonomik yapısının incelenmesidir. Bir analizin istenilen amaca ulaşabilmesi ve geleceğe yönelik tahminlerde yanılma payını en aza indirilebilmesi için sosyal yapı kadar ekonomik yapının da doğru bir şekilde incelenmesi oldukça çok önem arz etmektedir.

2. Tarım Sektörü

a. Tarım ve Hayvancılık

Trakya bölgesi, Türkiye'nin en önemli tarım bölgelerinden biridir. Bölgenin iklim ve toprak yapısına uygun olarak çeltik, ayçiçeği ve buğday önemli tarım ürünleri arasındadır. Fakat son yıllarda sanayileşme ve buna bağlı nüfus artışında yaşanan gelişmeler Ergene havzasında çeşitli çevre sorunlarının da ortaya çıkmasına sebep olmuştur. Ortaya çıkan bu sorunların başında ise toprak, su ve hava kirliliği bulunmaktadır. Bunların dışında, Ergene havzasında amacı dışında arazi kullanımları da bölgenin tarım potansiyelini tehdit eder duruma gelmektedir (Özkan vd.,2008).

İlçede tarım sektörü incelendiğinde, ekonomisi il içi dağılımında sanayi sektöründen ardından ikinci sırada gelmektedir. İlin tüm arazisi 613.000 hektardır. Bu alanların işlenen tarım arazisi % 59,33 oranında olup, orman, çayır, mera ve tarım dışı araziler % 50,67 oranındadır. Tekirdağ 'da işlem gören tarım alanı, Türkiye genelinde incelendiğinde, işlem gören tarım alanlarının % 1,8'i oranındadır. 2013 verileri dikkate alındığında, Tekirdağ' da işlem gören tarım arazisi 3.745.804 hektar olup % 59,33 oranındadır. Tekirdağ ilinin arazi dağılımı Tablo 2.1. ve Tekirdağ'da işlenen tarım alanlarının dağılımı tablo 2.2.'de görülmektedir.

Tablo 2.1. Tekirdağ İlinin Arazi Dağılımı

Kullanılış Biçimi	Alan (da)	Oran (%)
İşlenen Tarım Alanı	3.745.804	59,33
Çayır-Mera Alanı	325.782	5,16
Ormanlık Alan	1.042.535	16,51
Tarım Dışı Arazi	1.198.879	18,99
Toplam	6.313.000	100,00

Kaynak: http://tekirdag.tarim.gov.tr/Belgeler/TarimRaporlari/GTHB59_2013.rar, 2016

Tablo 2.2. Tekirdağ'da İşlenen Tarım Alanlarının Dağılımı

Kullanılış Biçimi	Alan (da)	Oran (%)
Tarla Arazisi	3.641.439*	96,56
Bağ Arazisi	37.398	0,98
Sebze Arazisi	34.381	0,90
Zeytinlik Arazi	39.881	1,05
Meyvelik Arazi	19.140	0,50
Toplam	3.802.239	100,00

*2. ürün dahil ekimi yapılan üretim alanları.

Kaynak: http://tekirdag.tarim.gov.tr/Belgeler/TarimRaporlari/GTHB59_2013.rar, 2016

2013 yılında Tekirdağ İlindeki Tarımsal Gayri Safi Üretim % 72,39 oranında, bitkisel üretim (meyvecilik % 6,34 oranında, tarla ürünleri % 62,32 oranında, sebzeçilik % 3,73 oranında) ile % 27,45 oranında hayvansal üretim ve % 0,16 oranını ise su ürünleri oluşturmaktadır. 2013 yılı Tekirdağ ili tarımsal gayri safi üretim değerleri Tablo 2.3.'de görülmektedir.

Tablo 2.3. 2013 Yılı Tekirdağ İli Tarımsal Gayri Safi Üretim Değerleri

Kullanılış Biçimi	GSÜD (TL)	Oran (%)
Toplam Bitkisel Üretim	1.412.721.109	72,39
Tarla Ürünleri	1.216.223.781	62,32
Meyveler	123.653.546	6,34
Sebzeler	72.843.782	3,73
Toplam Hayvansal Üretim	535.649.249	27,45
Toplam Su Ürünleri	3.060.500	0,16
Toplam	1.951.430.858	100,00

Kaynak: http://tekirdag.tarim.gov.tr/Belgeler/TarimRaporlari/GTHB59_2013.rar, 2016

2013 yılında, tarımsal faaliyetlerde en yaygın ekimi yapılan ürünler, yağlık ayçiçeği (%38,10) ve buğdaydır (%48,32). Bunların dışında, arpa (%3,92), silajlık mısır (%2,30) ve kanola (%4,33) Ekimi de yapılmaktadır. Türkiye’de, kanola üretiminin %80,3’ü ve Ayçiçeği üretiminin % 30’u Tekirdağ ilinde yapılmaktadır.

Hayvancılık, önemli bir iş sahası oluşturmakta olup, Tekirdağ ilindeki tarımsal üretim değeri toplamda 426.777.799 TL (% 24,93) olmaktadır. 2013 yılı hayvansal GSÜD içerisindeki payı 340.325.819 TL ile süt üretimi gelmektedir. Süt üretimi içindeki ağırlık ise, % 93,09 oranında inek sütü üretimine aittir. Süt üretimini ise % 34,01 oran ile et üretimi izlemektedir.

Çorlu ilçesinin arazi varlığının toplamı 950.000 hektardır. Bu alanların, % 68,97'si (655.205 hektarı) işlenmiş tarım arazisi, % 31,03'ü (294.795 hektar) tarımsal çalışmaların dışında kalan arazi ve geriye kalan 34.268 hektar mera arazisinden oluşmaktadır.

Çorlu' da büyükbaş hayvanların sayısı 10.860 adet iken, küçükbaş hayvanların sayısı 20.000'dir. Çorlu ilçesinde, Ziraat Odası, Ticaret Borsası, Toprak Mahsulleri Ofisi ve bağlı 5 ajans, 9 adet Çiftçi Mallarını Koruma Başkanlığı, 5 adet toprak su kooperatifi, 1 adet Pancar Kooperatifi, 5 adet Köy Kalkınma Kooperatifi, 5 adet Tarım Kredi Kooperatifi ve Yağlı Tohumlar Tarım Satış Kooperatifleri bulunmaktadır (Yılmaz vd., 2014). Tablo 2.4. 'de Çorlu ilçesinin tarım alanlarının kullanımı verilmiştir.

Tablo 2.4. Çorlu İlçesi Tarım Alanlarının Kullanımı

Çorlu Tarım Alanı Kullanımı ((Hektar))						
	Toplam işlenen tarım alanı ve uzun ömürlü bitkiler	İşlenen tarım alanı				
		Toplam işlenen tarım	Tahullar ve diğer bitkisel ürünlerin alanı		Sebze bahçeleri	Süs bitkileri
İlçe	Alanı	Alanı	Ekilen	Nadas	Alanı	Alanı
Türkiye	23 810 672	20 578 637	15 618 059	4 147 587	808 488	4 504
Tekirdağ	320 851	311 163	305 923	104	5 132	3
Çorlu	50 125	49 713	49 466	-	246	1

Çorlu Tarım Alanı Kullanımı ((Hektar))						
	Toplam işlenen tarım alanı ve uzun ömürlü bitkiler	Uzun ömürlü bitkiler				
		Toplam	Diğer meyveler, içecek ve baharat bitkileri	Bağ	Zeytin ağaçlarının kapladığı	Yem bitkileri
İlçe	Alanı	Alanı	Alanı	Alanı	Alanı	Alanı
Türkiye	23 810 672	3 232 035	1 937 416	468 792	825 827	1 875 271
Tekirdağ	320 851	9 689	1 929	3 740	4 020	13 534
Çorlu	50 125	412	411	1	-	1 180

Kaynak: http://www.corlutso.org.tr/content-391-corlu_tarim_alani_kullanimi.html, 2016.

b. Ormanlık

İlçenin etrafındaki ormanlık kısımlar oldukça sınırlıdır. İlçenin, İstanbul yönüne doğru büyüme göstermesi sebebiyle ormanlık alanlar bu kısımda sadece yenileme ve yeniden yapılanmaya yönelik boş zamanların değerlendirilmesi amacıyla kullanılmaktadır. Fakat Çerkezköy ile Çorlu arasındaki yerleşimlerin kırsal yörelerinden göç alması ve nüfusunun hızlı bir şekilde artması sebebiyle, yeni alanların gelecek dönemlerde ihtiyaç duyulması olasıdır. Bölgedeki ormanlık alanların azlığı ve toprağın üst kısmında rüzgâr ve yağışlardan dolayı hafif orta yüzeyde erozyonu görülmektedir.

Erozyon dereceleri, ilin arazilerinin çoğunluğunda etkili olduğu görülmektedir. Erozyona etki eden en önemli doğal etmenlerden biri, arazinin eğimli yapısıdır (Yılmaz vd., 2015).

3. Sanayi Sektörü

İlde sanayinin yoğun olduğu ilçeler, Çerkezköy, Çorlu ve Muratlı ilçeleridir. Bu ilçelerde oldukça fazla sayıda kurulmuş olan sanayi işletmelerinin büyük bir bölümünde tekstil ve konfeksiyon alanları faaliyetlerini devam ettirmektedir. Bunun dışında Hayrabolu, Saray ve Malkara ilçelerinde sanayi işletmeleri sayılarında artışlar görülmektedir. Kırklareli ilindeki sanayileşmenin yoğun bir şekilde bulunduğu ilçeler ise, Lüleburgaz ilçesi ve Merkezi, bunun dışında Pınarhisar ilçesidir. Edirne’de sanayi, ağırlıklı olarak gıda sektörü üzerine kurulmuş olup, Uzunköprü, Merkez ve Keşan gibi ilçelerinde yoğunlaşmaktadır (Kubaş, 2012).

2013 yılında, ülkemizin en büyük 500 şirketinden 4 tanesi Tekirdağ il sınırlarında bulunmakta olup, bunlardan da 3 tanesi Çorlu ilçesinde faaliyetlerine devam etmektedir. İlçedeki mevcut sanayi sektörleri ve dağılımı bilgileri tablo

2.5.'de, ülkemizdeki en büyük 500 şirketin içinde Tekirdağ'da faaliyet gösteren şirketlerin sayıları tablo 2.6. 'da verilmiştir.

Tablo 2.5. Çorlu'da Mevcut Sanayi Sektörleri ve Dağılımı.

SEKTÖR	2006 YILI	ORAN
TEKSTİL	350	%50
DERİ	155	%22
UN	23	%3
YAĞ	12	%2
KAĞIT	28	%4
KİMYA	94	%13
OTOMOTİV	41	%6
TOPLAM	703	%100

Kaynak: Rasim Yılmaz, Ahmet Kubaş, Fuat Yılmaz, Cansu Aksoy, *Çorlu Fuar Alanı ve Kongre Merkezi Fizibilite Raporu*, Tekirdağ 2015.

Tablo 2.6. Ülkemizdeki en büyük 500 şirketin içinde Tekirdağ'da faaliyet gösteren şirketlerin sayıları

	Çerkezköy	Çorlu	Tekirdağ Diğer	Tekirdağ Toplam
2001			3	3
2002			2	2
2003			1	1
2004	2			2
2005	2		1	3
2006	2			2
2007	2	1		3
2008	1	1		2
2009	1	1		2
2010		1		1
2011		5	1	6
2012		3	1	4
2013		3	1	4

Kaynak: Rasim Yılmaz, Ahmet Kubaş, Fuat Yılmaz, Cansu Aksoy, *Çorlu Fuar Alanı ve Kongre Merkezi Fizibilite Raporu*, Tekirdağ 2015.

Tekirdağ, ülkemizdeki sanayi siciline kayıtlı işletmeler % 2'lik kısmını oluşturmaktadır. İl en çok sanayiciye sahip olan 10. İldir. Ülke genelinde margarin üretiminin %25'i, tekstil üretiminin % 10'u, rafine ayçiçeği yağı üretiminin %20'si, işlenmiş deri üretiminin %37'si, kâğıt ve ambalaj üretiminin %40'ı, Tekirdağ 'da yapılmaktadır.

Merkez Süleyman paşa, Hayrabolu, Çorlu ve Malkara 'da olmak üzere toplam 4 adet Ticaret Borsası bulunmaktadır. Bu borsaların üye sayılarının toplamı 431 olup, toplam işlem hacimleri ise 4.220.755.963 TL kadardır. İlin tamamında toplamda 11.579 adet ticari bulunmakta olup, bu işletmelerin 4.895 âdeti limitet şirket, 1.384 âdeti anonim şirket, 69 âdeti kolektif şirket, 4 âdeti iktisadi işletme, 5.227 adeti de şahıs işletmesi statülerinde bulunmaktadır. Tekirdağ 'da bulunan organize sanayi bölgeleri tablo 2.7.'de gösterilmiştir.

Tablo 2.7. Tekirdağ'daki Organize Sanayi Bölgeleri

	İlçesi	Büyüküğü	Tesis Sayısı	Parsel Sayısı	İstihdam
Çerkezköy OSB	Çerkezköy	1.262	259	361	41.216
Veliköy OSB	Çerkezköy	400	80	187	4.030
Veliköy Yalıboyu OSB	Çerkezköy	38	19	50	1.382
Çorlu Deri OSB	Çorlu	120	124	133	4.500
Türkgücü OSB	Çorlu	332	51	153	4.850
Avrupa Serbest Bölgesi	Ergene	200	140	148	3.012
Ergene 1- OSB	Ergene	438	61	151	7.997
Ergene 2-OSB	Ergene	716	129	402	11.960
Velimeşe OSB	Ergene	988	178	595	18.360
Muratlı OSB	Muratlı	299	48	143	4.850
Karaağaç OSB	Kapaklı	186	35	106	509
Hayrabolu OSB	Hayrabolu	100	13	69	479
Malkara OSB	Malkara	105	4	48	118
Tekirdağ OSB	Süleymanpaşa	426	Tahsis aşaması		
Toplam		5.610	1.141	2.546	103.263

Kaynak: Rasim Yılmaz, Ahmet Kubaş, Fuat Yılmaz, Cansu Aksoy, *Çorlu Fuar Alanı ve Kongre Merkezi Fizibilite Raporu*, Tekirdağ 2015.

Avrupa Serbest Bölgesi, Çorlu ilçesinin Karamehmet köyü ile Velimeşe arasındaki 200 hektarlık geniş bir arazi üzerinde kurulmuştur. Sanayi parsel sayısı 148 olup, toplam 140 firma faaliyetlerini sürdürmektedir. Bölgede çalışanların sayısı yaklaşık 3.000 kişi olup, birçok dünya markası üretimlerini burada gerçekleştirmektedirler. Avrupa Serbest Bölgesi, ülkemizin en büyük özel serbest bölgesidir. Edirne Kapıkule Gümrük Müdürlüğüne olan mesafesi 115 km olup, Çorlu Havalimanı'na olan uzaklığı 15 km mesafededir (Yılmaz vd., 2015).

4. Ekonomi

Tarihin bütün zamanlarında, kentler verimliliğin ve ekonomik büyümelerin motoru olmuş ve ülkelerin ve bölgelerin gelecekteki ekonomik büyüme ve rekabetçiliklerinin zorunlu unsurları olmuştur. Bu durum özellikle, gelişmekte olan

Ülkelerin büyük ve hızlı kentleşmesi bulunduğumuz zamanlarda daha çok önem kazanmıştır (Yılmaz, 2016).

Ülkemizin bölgeleri ve illeri arasında sosyo-ekonomik gelişme süreçlerinde sabit olmayıp, geniş sosyo-ekonomik çeşitlilikler göstermektedir. Bu eşitliliklerin kavranması, özellikle de bu alanda görev yapan politika yapıcılar için oldukça önemlidir. Bölgesel farklılıkların önlenmesinin temel şartı, bölgesel gelişme çeşitliliklerinin geniş bir alanda olması, tarihi, coğrafı, sosyal, kültürel, ekonomik ve diğer ilgili kısımların aynı pota içinde ergitilmesidir (Yıldız, 2012).

1980'lerin öncesindeki Tekirdağ ekonomisi, tarımsal üretim üzerine daha etkili iken 1980'lerden sonra sanayi kısmına ağırlık vererek il 'in ekonomisi bu yöne doğru kaymaktadır. İl'in üretim yapısı üzerinde tarımsal üretim günümüzde de önemli bir etkiye sahiptir. İmalat sanayisi, il için oldukça önem arz etmekte olup il'in ekonomisine yön vermektedir.

Bölgenin koşullarına da bağlı olarak, hızlı sanayileşme ile birlikte bölge önemli ölçüde g almış, bu durumda il 'de yapılan kamu yatırımlarının artmasını sağlamıştır. Sanayileşme, il 'in demografik yapısının dışında birçok önemli yapısını da değiştirmiştir.

2003 ve 2010 yıllarında Devlet Planlama Teşkilatı, sosyal ve ekonomik değişkenleri dikkate alarak, sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeyleri üzerine yaptığı çalışmada, en gelişmiş 10 ilin içinde Tekirdağ ili de bulunmaktadır (Tekirdağ Ekonomisindeki Gelişmeler Araştırma Raporu, 2015).

orlu ilçesi, sahip olduğu doğal gaz, yüksek kömür ve yer altı suları bakımından zengin kaynaklara sahiptir. İthalat ve ihracatının yapıldığı İstanbul ile Avrupa arasında köprü görevi gören oto yollar il sınırları içerisinde bulunmaktadır.

2009 yılında URAK tarafından yapılan rekabet endeksi raporu, Tekirdağ ili 9. sıradadır. DPT verilerine göre, illerin sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamalarında 2003 yılı Tekirdağ 7. Sırada bulunurken, 2010 yılı incelemesinde 10. Sıraya gerilemiştir (Yılmaz vd., 2015). Tablo 2.8. 'de iller arası sosyo-ekonomik gelişmişlik endeksi gösterilmiştir.

Tablo 2.8. İller arası Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Endeksi

2003 Araştırması			2010 Araştırması		
Sıra	İl	Endeks	Sıra	İl	Endeks
1	İstanbul	4,808	1	İstanbul	17,1245
2	Ankara	3,315	2	Ankara	13,3247
3	İzmir	2,524	3	İzmir	9,2423
7	Tekirdağ	1,059	10	Tekirdağ	3,5553
11	Kırklareli	0,863	13	Kırklareli	3,0434
16	Edirne	0,562	14	Edirne	2,9301

Kaynak: Rasim Yılmaz, Ahmet Kubaş, Fuat Yılmaz, Cansu Aksoy, *Çorlu Fuar Alanı ve Kongre Merkezi Fizibilite Raporu*, Tekirdağ 2015.

5. Ticaret

Çorlu'nun ticareti, sanayisine ile birlikte gelişme göstermektedir. Türkiye'deki sanayi kuruluşlarının büyük çoğunluğunun çorlu bölgesinde bulunması, bu bölgede ulusal ve uluslararası ticaret hareketliliğinin artmasını sağlamıştır. Bunun dışında artan nüfusun ihtiyaçları doğrultusunda, gelişmiş bir ticaret ağı da oluşmuştur. 2013 yılı itibariyle Çorlu Sanayi Odası'na 21 tane süper market, 779 dükkân, 13 yapı market, 9 çeyiz mağazası kayıtlıdır.

Tekirdağ ili, ihracatta Türkiye'nin % 0,43 'lük kısmını oluşturmaktadır. Vergi kimlik numaralarına göre ithalat ve ihracat rakamları hesaplandığı Tekirdağ

ilindeki ithalat ve ihracat oranlarının düşük görülmektedir (Yılmaz vd., 2014). Tablo 2.9.'da Tekirdağ ili ihracat değerleri gösterilmiştir.

Tablo 2.9. Tekirdağ İlinin İhracat Değerleri

	İhracat (bin dolar)	İhracatçı Firma Sayısı
2002	298.731	183
2003	347.296	188
2004	365.354	200
2005	369.256	242
2006	441.775	247
2007	528.304	305
2008	577.966	303
2009	483.240	283
2010	546.162	291
2011	655.580	319
2012	596.587	357
2013	662.403	402

Kaynak: Rasim Yılmaz, Ahmet Kubaş, E. Recep Erbay, Selin Bahar Bengi, Çorlu Lojistik Köy Fizibilite Raporu, (Trakya Kalkınma Ajansı, Kalkınma Bakanlığı, Çorlu Ticaret ve Sanayi Odası), Tekirdağ 2014

İlçeler (kasabalar), küçük tüccar, küçük esnaf ve zanaatkâr, çiftçiler, düşük konumlu memurlar ve işçilerin bir kısmının oturduğu yerleşim birimleri köy veya kentlerin belirli kısımlarındaki yerleşim birimleridir. Bu kişiler, köy ve şehir yaşamının arasında kaldığı için her iki kesimden de etkilenmektedir (Yıldırım, 2006).

6. Kurulan ve Kapanan Şirketler

Tekirdağ ilinde yeni kurumuş olan şirket sayıları, ülke ortalamasının oldukça üzerindedir. Tekirdağ ilinde yeni kurulmuş şirketlerin sayılarının yüksek olması, ilin ekonomik ve girişimci yönünün farklı bir yansımısını göstermektedir. Tablo 2.10 'da kurulan ve kapanan şirketlerin istatistikleri görülmektedir.

Tablo 2.10. Kurulan ve Kapanan Şirketlerin İstatistikleri

	KURULAN			TASFİYE		KAPANAN		
	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.
2009	394	18	736	85	28	43	17	320
2010	421	29	863	91	51	55	25	513
2011	469	11	1.060	113	29	84	26	530
2012	295	11	1.192	126	26	96	23	744
2013	402	11	1.101	89	23	103	25	333
2014	507	11	1.015	75	11	94	16	467

Kaynak: <http://www.tobb.org.tr/Sayfalar/AnaSayfa.php#>, 2016

Tekirdağ ilinde, 2014 yılı içinde kurulmuş olan şirket sayısı 1.522 olup, aynı yıl içinde kapanan şirket sayısı ise 561 olarak tespit edilmektedir. 2014 yılında kurulan şirketlerin sayısı 2013 yılına göre oranlandığında, %1,26 artış görülürken, kapanan şirketlerin sayısının oranı ise 2013 yılı verilerine göre % 28,66 oranında bir artış olduğu görülmüştür. Tablo 2.11.'de 2013 ve 2014 Yılında Kurulan ve Kapanan Şirketlerin Sayıları ve Tablo 2.12.'de 2013 ve 2014 yılında kurulan ve kapanan şirketlerin dağılımı gösterilmiştir.

Tablo 2.11. 2013 ve 2014 Yılında Kurulan ve Kapanan Şirketlerin Sayıları

	2014 Ocak-Aralık (On iki Aylık)		2013 Ocak-Aralık (On iki Aylık)	
	Kurulan	Kapanan	Kurulan	Kapanan
Tekirdağ	1.522	561	1.503	436
Türkiye	125.630	37.231	108.015	35.411

Kaynak: <http://www.tobb.org.tr/Sayfalar/AnaSayfa.php#>, 2016

Tablo 2.12. 2013 ve 2014 Yılında Kurulan ve Kapanan Şirketlerin Dağılımı

	2014 Ocak-Aralık (On iki Aylık)				2013 Ocak-Aralık (On iki Aylık)			
	Kurulan		Kapanan		Kurulan		Kapanan	
	ŞİRKET	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	GER. KİŞİ TİC. İŞL.
Tekirdağ	507	1.015	94	467	402	1.101	103	333
Türkiye	57.710	67.920	14.002	23.229	49.028	58.987	15.538	19.873

Kaynak: <http://www.tobb.org.tr/Sayfalar/AnaSayfa.php#>, 2016

Çorlu ilçesi, ülkemizde sanayileşmenin en hızlı olduğu ilçelerden birisidir. Çorlu ve çevresinde, 1990'lı yıllardaki sanayileşme patlaması, 1980'li yıllardaki ihracata dayalı yapılan büyüme stratejilerinin benimsenmesi ile ülke genelinde yaşanan siyasi, sosyal ve ekonomik gelişim koşullarının sonucudur. İlçenin, kara, deniz ve havayolu ulaşımına olan uygunluğu ve Avrupa pazarına olan yakınlığı sebebiyle, sanayinin önemli bir merkezi durumuna gelmiştir. 2014 yılındaki Çorlu Ticaret ve Sanayi Odasına kayıtlı olan üye sayıları Tablo 2.13 'de verilmiştir.

Tablo 2.13. 2014 yılında Çorlu Ticaret ve Sanayi Odasına Kayıtlı Olan Üye Sayıları

Toplam Üye Sayısı	6.201
Toplam Sanayi Kuruluşu Sayısı	789
2014 yılında eklenen net fabrika sayısı	71
2014 yılında eklenen net üye sayısı	544

Kaynak: <http://www.tekirdagtsso.org.tr/Formlar/2013FAALİYETRAPORU.pdf>, 2016

Çorlu Ticaret ve Sanayi Odasına kayıtlı olan sanayi kuruluşlarına sektör olarak bakıldığında, Deri, Tekstil, Otomotiv Yan Sanayi ve Kimya alanlarının bakan olarak ortaya çıktığı görülmektedir. Odaya kayıtlı olan sanayi kuruluşları sektörel olarak ele alındığında ilk sırayı tekstil işletmeleri almaktadır. Odaya kayıtlı olan 291 adet tekstil fabrikasının büyük çoğunluğu Türk gücü köyü civarında bulunmaktadır. Bunların dışında, kürk-süet üretimlerinin ülkemizdeki merkezi çorludur. Ağırlığı olan diğer sektörler, un fabrikaları, otomotiv yan sanayi, yağ ve kağıt fabrikalarıdır (Yılmaz vd., 2015). 2013 Yılı Çorlu Ticaret ve Sanayi Odasına kayıtlı olan sanayi kuruluşlarının sektörlere göre dağılımları Tablo 2.14. 'de görülmektedir.

Tablo 2.14. 2013 Yılı Çorlu Ticaret ve Sanayi Odasına kayıtlı olan sanayi kuruluşlarının sektörlere göre dağılımları

Tekstil Fabrikası	291
Deri Fabrikası	112
Kimya Fabrikası	94
Otomotiv Yan Sanayi	90
Kağıt Fabrikası	33
Un Fabrikası	12
Yağ Fabrikası	10
Diğer	11
Toplam	791

Kaynak: <http://www.corlutb.tobb.org.tr/uploads/docs/06032014ym-loA.pdf>, 2016

7. Hizmetler Sektörü

a. Turizm

Çorlu turizm alanında fazlaca bir atılım gösterememiş olup, şehre gelenlerin konaklayabileceği konukevi pansiyon, otel yerleşim mekânları sayısı toplamda 123 adettir. Bu yapıların büyük bir bölümü Salih Omurtak Caddesi üzerinde yer almaktadır.

b. Eğlence Mekanları

İlçe, sosyal ve kültürel yönden her geçen gün daha da gelişmektedir. İlçe halkı eğlenceyi ve sportif faaliyetleri sevmektedir. Nüfus açısından oldukça yoğun olan kentin en önemli sorunu, sosyal ihtiyaçlarını karşılayabilecek bir Kültür Merkezine sahip olmayışlarıdır.

İlçede sinema salonu olarak altı adet mevcuttur. İlçenin tiyatrosu, 2003 yılında Çorlu Belediyesi tarafından ilçenin tiyatrosu faaliyete başlamıştır. Çorlu belediye tiyatrosunun olduğu yerde geniş bir sergi salonu da yer almaktadır (Özdemir, 2006).

Çorlu Belediyesi tarafından kaydı tutulan kafe, düğün salonu, kahvehane, bilardo salonu internet salonu vb yerlerin toplam sayısı 168 tanedir. Bunlar, Silahtarağa, Cemaliye, Nusretiye, Kemalletin, Kazımiye, Muhittin Mahallesi gibi merkez mahalleler ile şehrin kuzeybatısındaki Yeşiltepe Mahallesi'nde bulunmaktadır. Bu yerlerin dışında yoğunluk azalmakla birlikte Çoban çeşme ve Esentepe Mahallerinde de eğlence mekânları bulunmaktadır.

c. İnanç

Çorlu'da, mezarlık, camii, mescit, , türbe, cem evi, gibi 33 adet dini mekân bulunmaktadır. Bu mekânlar nüfusun yoğunlaştığı bölgelerde sayılarının daha fazla yoğunlaştığı görülmektedir.

d. Ulaştırma

(1). Kent İçi ve Kent Dışı Ulaşım Bağlantıları ve Uzaklıkları

İlçe, Edirne-İstanbul Karayolu üzerine bulunmakta olup, Tekirdağ merkeze 39 km, İstanbul merkeze 100 km., Edirne merkeze ise 120 km uzaklık mesafesindedir.

İstanbul ile Edirne-Kapıkule arasındaki ulaşımı sağlayan demiryolu, Çerkezköy, Çorlu ve Muratlı ilçelerinden geçmektedir.

Çorlu Uluslararası havaalanı, merkeze 15 km mesafede olup 36 hektarlık bir arazi üzerinde 10.434 m² kapalı alana sahiptir. Bunun dışında, 11 adet uçak park sahası, 3 km uzunluğunda 2 adet pist ve yıllık kapasitesi 600.000 yolcu ve yıllık uçak kapasitesi 10.000 'dir (<http://corlu.bel.tr/upload/tr/dosya/dokumanyonetime/164/15042015101005-1.pdf>, 2016).

Tekirdağ Limanı, Denizyolu ulaşımı yönünden sürekli olarak gelişmekte olup, İstanbul'daki limanlara alternatif olma yolundadırlar. İlçenin İstanbul'a yakın oluşu ve ulaşım yönünden de İstanbul ile ulaşım rahatlığı, turistik çalışmaların bu alanlara kaymasını sağlamaktadır. Şekil 2.1.'de Ulaşım Haritası gösterilmektedir.

Harita 2.1. Ulaşım Haritası

Kaynak: <http://www.kgm.gov.tr/SiteCollectionImages/KGMImages/Haritalar/b1.jpg>, 2016

(2). Karayolu Ulaşımı

Trakya Bölgesi, stratejik konumu bakımından kritik bir yerde bulunmakta olup, oldukça fazla oranda yük ve yolcu trafiğine sahiptir. Trafik yoğunluğu, Tekirdağ Limanı, Çorlu Havaalanı, sanayi bölgeleri ve sınır kapıları bölgedeki ulaşımı önemli oranlarda etkilemektedir. Trafik yoğunluğu, İstanbul'a ve sanayinin yoğun olarak bulunduğu Çerkezköy ve Çorlu ilçelerine yaklaşıldığında daha da artmaktadır. 2012 yılındaki otoyollarda gerçekleşen yıllık ortalama günlük trafik değerleri Tablo 2.15'de görülmektedir.

Tablo 2.15. 2012 Yılındaki Otoyollarda Gerçekleşen Yıllık Ortalama Günlük Trafik Değerleri

Kesimin Adı	Uzunluk (KM)	Hafif Taşıt (Taşıt/Gün)	Ağır Taşıt (Taşıt/Gün)	Toplam Yıllık Ortalama Günlük Trafik (Taşıt/Gün)
Saray-Çorlu	20,2	5.900	4.363	10.263
Çorlu-Çerkezköy	18,5	7.264	5.919	13.183
Çerkezköy-Kınalı	12,3	12.168	9.478	21.646

Kaynak: <http://www.kgm.gov.tr/Sayfalar/KGM/SiteTr/Trafik/TrafikveUlasimBilgileri.aspx>, 2016

Hem hafif taşıtların hem de ağır taşıtların trafik durumları ele alındığında, sayıları yıllara göre sürekli olarak artış göstermektedir (Yılmaz vd., 2014). Tablo 37’ de Yol güzergâhlarındaki toplam taşıt sayıları tablo 2.16. ‘da gösterilmektedir.

Tablo 2.16. Yol güzergâhlarındaki toplam taşıt sayıları

Yıllar	Saray-Çorlu			Çorlu-Çerkezköy			Çerkezköy-Kınalı		
	Hafif Taşıt Taşıt/Gün	Ağır Taşıt Taşıt/Gün	Toplam Y.O.G.T. Taşıt/Gün	Hafif Taşıt Taşıt/Gün	Ağır Taşıt Taşıt/Gün	Toplam Y.O.G.T. Taşıt/Gün	Hafif Taşıt Taşıt/Gün	Ağır Taşıt Taşıt/Gün	Toplam Y.O.G.T. Taşıt/Gün
2005	4.413	2.878	7.291	5.478	3.553	9.031	8.413	5.116	13.529
2006	4.480	3.296	7.776	5.682	4.275	9.957	9.012	6.200	15.212
2007	5.124	3.638	8.762	6.403	4.709	11.112	10.398	6.928	17.325
2008	5.269	3.812	9.081	6.416	4.833	11.249	10.601	7.194	17.795
2009	5.353	3.447	8.800	6.640	4.681	11.321	10.792	7.365	18.157
2010	6.155	3.872	10.027	7.789	5.475	13.264	12.015	8.145	20.160
2011	5.852	4.359	10.211	7.139	5.838	12.977	11.955	9.197	21.152
2012	5.900	4.363	10.263	7.264	5.919	13.183	12.168	9.478	21.646

Kaynak: Karayolları Genel Müdürlüğü, Trafik ve Ulaşım Bilgileri, Çeşitli Yıllar

(3). Demiryolu

Çorlu'nun ulaşım adına başka bir avantajı da demir yollarıdır. Bölgede bulunan demiryolu ağı toplam 321 km'dir. Bu uzunluk, TCDD'nin işler olarak kullandığı toplam demiryolu ağının % 3,33 'lük bir kısmına karşılık gelmektedir. İstanbul'dan kalkan tren E80 ve D100 kara yollarını takip ederek Çorlu'ya ulaşmaktadır. İstanbul ile Edirne-Kapıkule sınır kapısını birbirine bağlayan demiryolu ulaşım ağı, sanayinin de yoğun olduğu Muratlı, Çerkezköy ve Çorlu'dan geçmektedir (Tekirdağ Yatırım Destek ve Tanıtım Stratejisi, 2014). Tren Çorlu'dan sonra güneye Muratlı istikametine yönelip iki kola ayrılmaktadır. Güneye giden kol Tekirdağ Limanı'na, kuzeye giden kol ise Pehlivan köyü, Kırklareli, Kapıkule gibi yerleşim birimlerine ulaşmaktadır (Harita 2.2. ve harita 2.3.) (Kahraman, 2013).

Harita 2.2. Türkiye Demiryolu Hatları

Kaynak: <https://www.neredennereye.com/tren-bileti/tcdd-demiryollari-haritasi/>, 2016.

Harita 2.3. Tekirdağ Demiryolu Hatları

Kaynak: <http://www.tcdd.gov.tr/files/icerikresim/tcddharita.jpg>, 2016

(4). Denizyolu Ulaşımı

Trakya Bölgesi; üç denize olan kıyısı, ticaret yaptığımız AB bölgesine yakın olması, denizyolu, karayolu ve demiryolu alt yapı bağlantıları taşımacılığa uygun olarak yapılmış olması, burada güçlü bir ulaştırma ağı oluşturmuştur.

İlinin kıyı uzunluğu yaklaşık olarak 133 km'dir. Tekirdağ ilinin ülkemizdeki limanlarla ve başka ülke limanlarıyla olan denizyolu ulaşımlarını il sınırları içerisindeki 12 adet liman ile yapılmaktadır.

2012 yılında Tekirdağ'daki limanlarda işlem gören gemilerin sayısı 2.316 kadardır. 2012 yılında limanlarda işlem gören gemilerin sayısı 2011 yılında işlem gören gemilerin sayısına (1.934) göre oranı % 19,7'lik artış oranı görülmektedir. Tekirdağ 'da, Tekirdağ TDİ Limanı, Saraylar Limanı ve Tekirdağ'da Martaş

İskeleleri diğer iskelelere göre en fazla işlem görerek, bölgedeki en çok işlem gören ilk üç limandır. 2012 yılında Tekirdağ ili liman tesislerinde işlem gören gemiler, işlem yapılan yük ve konteynır sayıları tablo 2.17 'de görülmektedir.

Tablo 2.17. 2012 Yılında Tekirdağ İli Liman Tesislerinde İşlem Gören Gemiler, İşlem Yapılan Yük ve Konteynır sayıları

Limn Tesisi	Gemi Sayısı	İşlem Yapılan Yük (Ton)	İşlem Yapılan Konteyner (TEU)
Öz gümüş İskelesi	18	25.790	
Saraylar Limanı	591	1.246.382	
Tekirdağ Ar gaz Terminali	13	13.923	
Tekirdağ BOTAŞ LNG Terminali	66	3.725.527	
Tekirdağ Butan gaz Terminali	32	142.379	
Tekirdağ Marmara Ereğlisi Askeri İskelesi	11	11.000	
Tekirdağ Marmara Ereğlisi Karayolları İskelesi	1	1.000	
Tekirdağ Marmara Ereğlisi OPET Terminali	450	11.070.459	
Tekirdağ Mar taş İskelesi	542	3.065.677	110
Tekirdağ TDİ Limanı	569	1.647.850	1.517
Tekirdağ TMO İskelesi	9	80.930	
Tuna Madencilik İskelesi	14	18.350	
Toplam	2.316	21.049.267	1.627

Kaynak: Rasim Yılmaz, Ahmet Kubaş, E. Recep Erbay, Selin Bahar Bengi, *Çorlu Lojistik Köy Fizibilite Raporu*, (Trakya Kalkınma Ajansı, Kalkınma Bakanlığı, Çorlu Ticaret ve Sanayi Odası), Tekirdağ 2014.

İstanbul Haydarpaşa Limanından artık sefer yapılmıyor olması ve İstanbul Ambarlıdaki Limanının da uzun vade de artan taleplere cevap veremeyecek olması durumlarında, deniz trafiğinin Tekirdağ 'da bulunan limanlara kaydırılması beklenilmektedir. Tekirdağ ve Marmara Ereğlisi bölgeleri konteynır taşımacılığında, yüksek öneme sahiptirler (Yılmaz vd., 2014).

(5). Hava Yolu Ulaşımı

Çorlu'da askeri ve devlet hava meydanları işletmelerine bağlı iki hava limanı mevcuttur (Kahraman, 2013). 1998 yılında faaliyetlerine başlayan Çorlu Havalimanı, şehir merkezine olan uzaklığının 15 km olması, kargo ve insan taşımacılığı bakımından Çorlu havalimanının yıllara göre gelişmesini sağlamıştır. Kurulum arazisi olarak 36 hektar üzerine kurulmuş olup, toplamda kapalı alanı ise 10.434 km² 'dir. Mevcut koşullarda Havalimanında, 3 km uzunluklarında iki adet pist ve on bir adetlik uçak kapasitesi olan uçaklar için park alanı mevcuttur (Tekirdağ Yatırım Destek ve Tanıtım Stratejisi, 2014). Fotoğraf 2.1.'de Tekirdağ Çorlu Havalimanı görülmektedir.

Fotoğraf 2.1. Tekirdağ Çorlu Havalimanı

Tekirdağ Çorlu Havalimanı, D100 Kara Yolu üzerinde, İstanbul yönünde yer almaktadır. Havaalanının büyük çoğunluğu Önerler Köyü sınırları içerisinde yer almaktadır. 1990 'lı yıllarda Atatürk Hava Limanında, dağılmış Rusya Federasyonu ülkeleri ve Türki Cumhuriyetlerden gelen uçuşların aşırı fazla olması sebebiyle yoğunluk oluyordu. Oluşan bu yoğunluğu azaltmak maksadıyla Çorlu hava limanı yapılmıştır. Hava limanı inşaatına 1995 yılında başlanmış olup, 1998 yılında faaliyete girmiştir. Hava limanı dış hatlar terminali, daha çok ticaret ve yük taşıma taşımacılığında kullanılırken, iç hatlar ise yolcu taşımacılığında daha fazla kullanılmaktadır (Kahraman, 2013).

2015 yılı itibariyle Çorlu Hava Limanı'nı toplam 26.910 uçak kullanmıştır, bunların 1.520 tanesi ticari amaçlı olup 3.014 ton ürün sevkiyatı yapılmıştır. Toplam yolcu sayısı 150.340 kişi olup toplam Kargo 643 ton 'dur. Aynı dönem için Türkiye geneli rakamlarına bakarsak: Toplam uçak adedi 1.456.673, ticari uçak adedi 1.254.615, yolcu sayısı 181.074.531, taşınan yük 3.072.830 ton olup, toplam Kargo 904.762 ton 'dur. (Tablo 2.18.)

Tablo 2.18. 2015 Yılı Çorlu Hava Limanının Diğer Hava Limanları Arasındaki Yeri

	Çorlu			Türkiye		
	İç Hatlar	Dış Hatlar	Toplam	İç Hatlar	Dış Hatlar	Toplam
Tüm Uçak Trafiği (Adet)	24.905	2.005	26.910	832.958	623.715	1.456.673
Ticari Uçak Trafiği (Adet)	1.006	514	1.520	668.817	585.798	1.254.615
Yolcu Trafiği (Kişi)	97.710	52.630	150.340	97.041.210	84.033.321	181.074.531
Yük Trafiği (Ton)	617	2.397	3.014	871.327	2.201.504	3.072.830
Kargo Trafiği (Ton)	2	641	643	101.447	803.314	904.762

Kaynak: <http://www.corlu.dhmi.gov.tr/havaalanlari/istatistik.aspx?hv=37#>. VzD3F9yUcpU, 2016.

Bu bilgiler ışığında Çorlu hava limanı 2015 yılı itibariyle, Türkiye hava trafiğinin %1,8 ini, Türkiye’de yapılan ticari uçuşların %0,1 ini, havayolunu kullanan yolcuların % 0.08 sini, yük taşımacılığının da % 0,09’unu, kargo trafiğinin % 0,07’sini karşılar. Bu rakamlar bize az görünse de Çorlu Hava Limanı Türkiye’deki bütün hava limanları arasında 2012 yılında onuncu sırada yer alırken, 2015 yılında tablo 2.19. ‘da görüldü gibi dokuzuncu sıraya yükselmiştir. Atatürk hava limanının çok büyük bir kapasiteye sahip olması, geri kalan hava limanlarının istatistikî oranlarının oldukça düşük görünmesine sebep olmaktadır.

Tablo 2.19. Türkiye’de Uçak İniş ve Kalkışların En Fazla Olduğu İlk On Havalimanı (2015)

Hava Limanı	Uçak Sayısı (adet)
İstanbul Atatürk	464,774
İstanbul Sabiha Gökçen(*)	219,158
Antalya	174,715
Ankara Esenboğa	98,610
İzmir Adnan Menderes	86,994
Adana	46,639
Muğla Milas-Bodrum	34,397
Muğla Dalaman	33,654
Tekirdağ Çorlu	26,910

Kaynak: <http://www.dhmi.gov.tr/istatistik.aspx>, 2016

Üzerinde durulması gereken diğer bir konu, Çorlu Hava Limanı’nın İstanbul ve Sabiha Gökçen Hava Limanlarına olan yakınlığıdır. Tablo 2.19. ‘da görülen bu iki hava alanındaki yolcu ve uçak yoğunluğu sebebiyle Çorlu Hava Limanı’nın yolcu ve uçak sayılarının düşük olmasını sağlayan önemli bir etken olduğu düşünülmektedir.

Çorlu havalimanının üzerine durulması gereken diğer bir önemli özelliği, Türkiye geneline göre çok daha hızlı bir şekilde gelen ve giden uçak sayılarının

arttırmıştır. 2012 yılında Çorlu Hava Limanını 16 571 adet uçak kullanırken 2015 yılında 26,910 uçak kullanmıştır.

Yani Çorlu Hava Limanına gelen uçak sayısında % 62'lik bir artış gözlenmiştir. Aynı şekilde Türkiye geneli için bakarsak: 2012 yılında Türkiye'deki hava yollarını 1 093 047 uçak kullanırken 2015 yılında bu rakam 1 456 673 uçağa ulaşmıştır. Yani geçen 3 yılda Türkiye'deki hava limanlarımızı kullanan uçak sayısı %33 oranında artmıştır. Tablo 2.20'de Türkiye'deki hava limanları ile Çorlu Hava Limanı'na gelen uçak adedi ve yıl bazında artış oranları verilmiştir.

Tablo 2.20. Türkiye'deki Hava Limanları İle Çorlu Hava Limanı'na Gelen Uçak Adedi ve Yıl Bazında Artış Oranları

İl	Türkiye'de Hava Limanlarını Kullanan Uçak Adedi	Artış Oranı (%)	Çorlu Hava Limanını Kullanan Uçak Adedi	Artış Oranı (%)
2004	440.238	-	1.078	-
2005	534.087	21	1.698	58
2006	594.749	11	9.682	470
2007	642.988	8	3.574	-63
2008	688.189	7	11.201	213
2009	715.544	4	17.481	56
2010	919.411	28	20.252	16
2011	1.042.369	13	23.207	15
2012	1.093.047	5	16.571	-29
2013	1.223.795	12	21.600	30
2014	1.345.954	10	19.228	-11
2015	1.456.673	8	26.910	40

Kaynak: Vedat Şahin, *Geographical Analysis of Population And Settlement In Tekirdağ Province*, The Journal of International Social Research, Vol. 7, no. 35, 2014, pp. 345-357.

3. BÖLÜM

A. SONUÇ VE ÖNERİLER

Günümüzde gerek gelişmiş gerekse gelişmekte olan ülkeler arasında sosyal ve ekonomik yönden farklılıklar bulunmaktadır. Genel olarak az gelişmiş bölgelerin veya illerin gelişmişlik dereceleri çeşitli sosyal ve ekonomik kriterlere göre belirlenmektedir.

Araştırmanın konusu olan Tekirdağ ilinin Çorlu ilçesinin sosyo-ekonomik yapısının incelenmesi neticesinde varılan sonuçlar şu şekilde ortaya konulabilir.

2007-2008 döneminde ülke genelindeki nüfus artış hızı %13.10 iken, Tekirdağ' da %56.55, Çorlu'da ise %-609.27 olmuştur. 2008-2009 döneminde Türkiye'deki nüfus artış hızı %14.50 iken, Tekirdağ'da %16.14, Çorlu'da ise %686.32 olmuştur. 2009-2010 döneminde Türkiye'deki nüfus artış hızı %15.88 iken, Tekirdağ'da %18.72, Çorlu 'da ise %39.05 olmuştur. 2010-2011 döneminde Türkiye'deki nüfus artış hızı %13.49 iken, Tekirdağ'da %39.03, Çorlu'da ise %44.81 olmuştur. 2011-2012 döneminde Türkiye'deki nüfus artış hızı %12.01 iken, Tekirdağ'da %26.69, Çorlu'da ise %32.70 olmuştur. 2012-2013 döneminde Türkiye'deki nüfus artış hızı %13.66 iken, Tekirdağ'da %25.66, Çorlu 'da ise %-192.30 olmuştur. 2012-2013 hızı döneminde Türkiye'deki nüfus artış hızı %13.32 iken, Tekirdağ'da %36.22, Çorlu'da ise %43.77 düzeyinde olmuştur. Çorlu nüfusunun Tekirdağ nüfusuna göre artış hızı karşılaştırıldığında 2008 küresel ekonomik krizinden dolayı artış hızı eksi değerlere düştüğü görülmüştür. Çorlu ilçesine bağlı olan ergene, 2013 yılında yeni bir ilçe olarak Tekirdağ iline bağlandığından dolayı Çorlu nüfusunda önemli bir azalma görülmüş ve bundan dolayı da 2013 yılındaki nüfus artış hızında eksi değerler görülmüştür.

Çorlu, ÷lkemizin 15. Sıradaki ekonomisine sahiptir. Tekirdağ ilinde yaklaşık 1300'ün üzerinde Şirket Çorlu ilçe sınırlarında faaliyet göstermektedir.

Tekirdağ 'da, organize sanayi bölgesinde 12 adet ve serbest bölgede ise 1 adet olup, buralardaki faaliyetler aralıksız olarak devam etmektedir. Bundan dolayı, birçok ilden özellikle de sanayisi gelişmemiş olan Anadolu'dan birçok ilinden çok fazla göç almaktadır.

Çorlu, gerek sosyal gerekse ekonomik gelişiminin sağlanmasında, devletin çorlu sanayisinin gelişmesi için çorluda yatırım yapacak sanayicilere olumlu destek vermesi, çorlu sanayisinin gelişmesini ve büyümesini sağlamıştır.

İş adamları ve Sanayici sivil toplum kuruluşları, belediyeler, merkezi idare, işadamları ve halkın değişik kesimleri arasında iyi bir diyalog olmalıdır. Şehrin sorunları için çözüm önerilerine, hizmetlerinden yararlanılabilecek kişiler de katılmalıdır. Şehrin sorunlarının çözümü ve yeni hedeflere ulaşılabilmesi için iş adamları; valilik, belediye, ticaret odası ve il özel idaresi ile düzenli toplantılar yapılarak koordinasyon sağlanarak yerel kalkınma dayanışması sergilemelidir.

B. KAYNAKLAR

Sevgi iek Gören, *Tekirdağ İli Çorlu İlçesi El rgüsü Patik ve çorap rücölüğü*, (Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi), Ankara 2015.

Hüdaverdi zsen, *Balıkesir'in Sosyo-Ekonomik Yapısı*, (Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi), Sakarya 2008.

http://www.corlu.gov.tr/default_B0.aspx?content=1015 (28.04.2016)

Tekirdağ Ekonomisindeki Gelişmeler Araştırma Raporu, (Tekirdağ Ticaret ve Sanayi Odası), Tekirdağ 2015

Behçet Dağlı, *Tekirdağ ve orlu' nun İklim Özellikleri Bakımından Karşılaştırılması*, (İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi), İstanbul 2010.

Rasim Yılmaz, Ahmet Kubaş, E. Recep Erbay, Selin Bahar Bengi, *Çorlu Lojistik Köy Fizibilite Raporu*, (Trakya Kalkınma Ajansı, Kalkınma Bakanlığı, Çorlu Ticaret ve Sanayi Odası), Tekirdağ 2014.

Serpil Haraç, *Belediyelerde Stratejik Planlama Süreci: orlu Belediyesi Stratejik Planları Üzerine Karşılaştırmalı Bir İnceleme*, (Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi), İstanbul 2015.

Ayşe Özdemir, *Bilgi Yönetimi ve Kurumsal Yaklaşım: orlu İlçesi Kamu ve Özel Arşivleri İle Bilgi Merkezleri Üzerine Bir Çalışma*, (Marmara Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi), İstanbul 2006.

Emin Ünver, *Trafik ve Rekreasyonel Kullanım Kaynaklı Gürültü Kirliliğinin Belirlenmesi: Çorlu Örneği*, (Namık Kemal Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi), Tekirdağ 2008.

Vedat Şahin, “Geographical Analysis of Population And Settlement In Tekirdağ Province”, *The Journal of International Social Research*, Vol. 7, no. 35, 2014, pp. 345-357.

<https://tr.wikipedia.org/wiki/%C3%87orlu> (28.04.2016)

http://4.bp.blogspot.com/-qpRdzs8p_o4/U_uwd7gOeFI/AAAAA AAATmI/CoPTIZLTH58/s1600/tekirdag_turkiye_haritasinda_yeri_nerede.jpg (07.05.2016)

Semra Çalışkan, *Çorlu Ve Civarında Yetişen Bitkilerde Ağır Metal Konsantrasyonunun Belirlenmesi*, (Trakya Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi), Edirne 2007.

<http://corlu.bel.tr/upload/tr/dosya/dokumanyonetimi/164/15042015101005-1.pdf> (07.05.2016)

Bülent Baloğlu, *Trakya Bölgesinde Enerji Verimliliğine Yönelik Bina Tasarımı Çorlu Örneği*, (Namık Kemal Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi), Tekirdağ 2011.

Mustafa Kahraman, *Çorlu Şehri'nin Beşeri ve İktisadi Coğrafya Açısından İncelenmesi*, (İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi), İstanbul 2013.

Doğan Kalafat, “Marmara Bölgesi'nin Depremselliği ve Deprem Ağının Önemi”, *1. Türkiye Deprem Mühendisliği ve Sismoloji Konferansı*, ODTÜ, Ankara 2011.

http://www.tekirdag.bel.tr/content/file/duyuru/1420562288_tekirda_deprem_blgeleri_haritas_jpeg.bmp (08.05.2016)

Tekirdağ Yatırım Destek ve Tanıtım Stratejisi, (Trakya Kalkınma Aşansı, Çorlu Ticaret ve Sanayi odası), Tekirdağ 2014-2015

Erkan Tosun, *Tekirdağ İli Çorlu İlçesi Açık ve Yeşil Alanların Saptanması Üzerine Bir Araştırma*, (Trakya Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi), Edirne 2007.

Eda Öztürk, *Trabzon'un Sosyo-Ekonomik Yapısı*, (Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi), Trabzon 2012.

<http://tuikapp.tuik.gov.tr/adnksdagitapp/adnks.zul>

Sinem Güneri, *Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın Kurulması (644 Sayılı KHK) İle Planlama Yetkilerinin Merkezileşmesi ve Kent Mekânına Etkileri-Çorlu Örneği*, (İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi), İstanbul 2013.

Metin Berber, *Trabzon Alt Bölgesinin (TRAB) Sosyo-Ekonomik Analizi-Uygulamalı Bir Yaklaşım*, (Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi), Trabzon 1992.

Zafer Tunca, "Makro İktisat", Üçüncü Baskı, Filiz Kitapevi, s. 4, İstanbul, 2001.

Nuran Akgül, Gaye Kayabaşı, Murat Biltekin, *İş Gücü Piyasası Araştırma Raporu, Tekirdağ Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü*, Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü, 2014.

Rasim Yılmaz, Ahmet Kubaş, Fuat Yılmaz, Cansu Aksoy, *Çorlu Fuar Alanı ve Kongre Merkezi Fizibilite Raporu*, Tekirdağ 2015.

Şenol Kurt, *İşsizliğin Sosyo-Ekonomik Analizi: Sosyal Açından Türkiye Örneği*, (İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi), İstanbul 2005.

Stephen Nickell, “ Unemployment: A Survey”, *The Economic Journal*, vol. 100, no. 401, 1990, pp. 391-439

Nami Çağan, “Cumhuriyetimizin 75. Yılında Türkiye’de istihdam Sorunları Paneli”, *İİBK*, no 303, Ankara 1999.

Nusret Ekin, "İşsizlik Sorununa Yeniden Bakış", *Tühiş Dergisi*, 2000-2001.

Vedat Şahin, *An Educational Geography Study on Tekirdağ Province*, vol. 20, no. 34, 2015, pp. 43-60.

<http://www.tekirdag.gov.tr/egitim> (30.04.2016)

<http://cmf.nku.edu.tr/GenelBilgiler/0/s/9790/13732> (30.04.2016)

<http://corlumyo.nku.edu.tr/Hakk%C4%B1m%C4%B1zda/0/s/9753/781>
(30.04.2016)

http://www.corlukutup.gov.tr/?page_id=10 (30.04.2016)

Ece Uğurlu oğlu, Hacer Özgen, “Sağlık Hizmetleri Finansmanı ve Hakkaniyet”, *Hacettepe Sağlık İdaresi Dergisi*, Cilt:11, Sayı:2, 2008.

<http://www.corlu.gov.tr/saglik> (30.04.2016)

<http://www.tsm.gov.tr/hakkimizda.aspx> (30.04.2016)

<http://corludh.saglik.gov.tr/tarihce/> (30.04.2016)

<http://reyaphastanesi.com.tr/kurumsal.html> (30.04.2016)

<http://corluvatan.com/kurumsal/hakkimizda> (30.04.2016)

<http://www.mediankahastanesi.com.tr/content-549-kurumsal.html#.VyXpoYSLTcc> (01.05.2016)

<http://www.ozelhastanerandevual.com/hastane-1360-ozel-optimed-tip-merkezi>(01.05.2016)

<http://www.gata.edu.tr/corlu/tarihce.asp> (01.05.2016)

Erol Özkan, Ahmet Kubaş, “Ergene Havzasındaki Kirliliğin Sosyo Ekonomik Etkileri”, *Havza Kirliliği Konferansı, 5. Dünya Su Forumu Bölgesel Hazırlık Süreci Türkiye Bölgesel Su Toplantıları*, İzmir 2008.

http://www.corlutso.org.tr/content-391-corlu_tarim_alani_kullanimi.html (07.05.2016)

Ahmet Kubaş, “Trakya Bölgesinde Sınai Yapı ve Sanayileşme”, *Türkiye Ekonomi Kurumu, Tartışma Metni*, 2012/15.

Rasim Yılmaz, “Kentlerin Karşılaştırmalı Üstünlüklerinin Belirlenmesi: Tekirdağ İl ve İlçeleri Örneği”, *Balkan ve Yakın Doğu Sosyal Bilimler Dergisi*, sayı. 02, 2016.

Ezgi Baday Yıldız, Uğur Sivri, Metin Berber, “Türkiye’de İllerin Sosyoekonomik Gelişmişlik Sıralaması (2010)”, *Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, Sayı. 39, 2012, ss. 147-167.

Neside Yıldırım, “Çameli İlçesinin Sosyo-Ekonomik Yapısı ve Potansiyeli”, *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt. 16, Sayı. 2, 2006, ss. 315-340.

<https://www.neredennereye.com/tren-bileti/tcdd-demiryollari-haritasi/>
(09.05.2016)

<http://www.tcdd.gov.tr/files/icerikresim/tcddharita.jpg> (09.05.2016)

<http://www.corlu.dhmi.gov.tr/havaalanlari/istatistik.aspx?hv=37#.VzD3F9yUcpU> (09.05.2016)

<http://www.tuik.gov.tr/UstMenu.do?metod=istgosterge> (09.05.2016)

<http://www.iskur.gov.tr/> (09.05.2016)

<http://www.sgk.gov.tr/> (09.05.2016)

<http://corlu.meb.gov.tr/> (09.05.2016)

http://tekirdag.tarim.gov.tr/Belgeler/TarimRaporlari/GTHB59_2013.rar
(09.05.2016)

<http://www.tobb.org.tr/Sayfalar/AnaSayfa.php#> (09.05.2016)

<http://www.tekirdagtso.org.tr/Formlar/2013FAALIYETRAPORU.pdf>,
(09.05.2016)

<http://www.corlutb.tobb.org.tr/uploads/docs/06032014ym-loA.pdf>,
(09.05.2016)

[http://www.kgm.gov.tr/Sayfalar/KGM/SiteTr/Trafik/TrafikveUlasim
Bilgileri.aspx](http://www.kgm.gov.tr/Sayfalar/KGM/SiteTr/Trafik/TrafikveUlasimBilgileri.aspx) (09.05.2016)

<http://www.kgm.gov.tr/SiteCollectionImages/KGMImages/Haritalar/b1.jpg>,
(09.05.2016)

<http://www.dhmi.gov.tr/istatistik.aspx> (09.05.2016)

http://www.tuik.gov.tr/PreTablo.do?alt_id=1047 (09.05.2016)

ÖZGEÇMİŞ

27.12.1990 'da Yozgat'da doğdu. Lise öğrenimini Tekirdağ Çorlu Lisesi'nde tamamladı. 2008 yılında Eskişehir Anadolu Üniversitesi İşletme Fakültesi İşletme Bölümü'nde öğrenim görmeye hak kazandı. Lisans öğrenimini 2012 yılında tamamladı. 2014 yılında Namık Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü İşletme Bölümünde Yüksek Lisan öğrenimine başladı. 2010-2015 yılları arasında Çorlu İstonguç Gayrimenkul'de Gayrimenkul Yatırım Danışmanı olarak çalıştı.

Gülizar TANRIDAĞ